Nr. 288 (6360) WARSZAWA, WTOREK 17 WRZEŚNIA 1935 r. ROK XL

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-00
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30,drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Walka Ligi Narodów z Mussolinim

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa w tygodniu bieżącym rozstrzygnie się, czy zatarg włosko - abisyński zakończy się na drodze pokojowej, czy też dojdzie do wojny.

Jak wiadomo, Mussolini dąży do zlokalizowania wojny, do ograniczenia jej do wojny włosko-abisyńskiej, a na wypadek zastosowania przeciw Włochom sankcyj, grozi wojną z... całym światem. Pisząc „z całym światem", niewielką popełniamy przesadę, wszystkie bowiem państwa, które należą do Ligi Narodów, a zabrały dotąd głos w dyskusji Zgromadzenia Ligi, wypowiedziały się za dotrzymaniem paktu Ligi, a tem samem — za sankcjami, przewidzianemi w tym pakcie.

Rolę decydującą odegrała postawa Francji. Mussolini liczył, że Francja nie pójdzie na sankcje, Anglja zaś zgóry oświadczała, że weźmie udział w sankcjach tylko wspólnie z innemi państwami, mając na myśli oczywiście Francję.

Francja stanęła po stronie Anglji. Wprawdzie Laval znalazł w sobie wiele serdeczności dla Mussoliniego i wyraził nadzieję, że zatarg z Abisynją załatwi się polubownie, ale podkreślił, że gdyby wszystkie próby pokojowego rozstrzygnięcia sporu zawiodły, to Francja spełni swój obowiązek członka Ligi, to znaczy weźmie udział w sankcjach.

Na jakiej podstawie doszło do porozumienia Francji z Anglją, niewiadomo dotąd dokładnie. Laval, związany porozumieniem z Mussolinim, w którym widzi sojusznika przeciw Hitlerowi, nie godził się na sankcje i z tej racji cała dyskusja genewska traciła sens, bez Francji bowiem nie można było wywrzeć należytego nacisku na Mussoliniego.

Podobno Laval wzamian za zgodę na sankcje przeciw Włochom miał domagać się od Anglji zgody na udział w sankcjach i w innych wypadkach, gdy wejdą w grę interesy Francji. Laval miał na myśli ewentualny napad Hitlera na Austrję. Jedno z pism angielskich doniosło, że Hoare uchylił się od przyrzeczenia, wobec czego Laval ze swej strony odmówił zgody na sankcje przeciw Włochom. Czy Hoare zmienił stanowisko i udzielił Lavalowi żądanych od niego gwarancyj, czy też porozumienie doszło do skutku na innej płaszczyźnie—niewiadomo. Faktem jest, że Francja poparła Anglję.

I to wystarczyło, by Mussolini nieco spuścił z tonu. Przed mową Lavala Mussolini „nie uznawał" komisji 5-ciu, rozpatrującej w Genewie zatarg włosko-abisyński, a po mowie Lavala czeka już na wynik prac tej komisji i wyraża zdziwienie, że grożą mu sankcjami przy takim „drobiazgu", jak Abisynja, podczas gdy w ważniejszych wypadkach sankcyj nie stosowano. Mussolini zdaje sobie bowiem sprawę, że gdyby Anglja z Francją zastosowały sankcje, wojna z Abisynją nie rokuje mu wygranej, przyczem sankcje te mogłyby się ograniczyć do zamknięcia kanału Suezkiego. Mussolini widocznie nie wierzył, by Francja zgodziła się na sankcje, a na wszelki wypadek groził wojną wrazie zastosowania sankcyj.

Nie znaczy to, by Mussolini ustąpił i by niebezpieczeństwo wojny było mniej groźne, niż przed mową Lavala.

Trzeba zrozumieć, że Mussoliniemu chodzi nietylko o podbój ekonomiczny Abisynji, lecz także — polityczny, chodzi mu o „prestiż", o sławę nowoczesnego cezara, o zwycięstwa na polu walki i laury zwycięzcy.

Zresztą Mussolini tak dalece zagalopował się w wojnę z Abisynją, że trudno mu będzie cofnąć się. Laval uczyni niewątpliwie wszystko, by mu to ułatwić.

Mówi się **o mandacie Włoch na Abisynję,** która taki mandat kategorycznie odrzuca, ale pod naporem Ligi musiałaby — przynajmniej na jakiś czas — zgodzić się na niego.

Gdyby istotnie Liga takie znalazła „rozwiązanie", to Mussolini mógłby powiedzieć, że jego metoda szantażu nie była bezskuteczna.

Jeżeli Liga nawet nie posunie się tak daleko, to w każdym razie zaofiaruje Włochom bardzo korzystne warunki „cywilizowania" Abisynji. Jeżeli Mussolini je odrzuci, to będzie to jeszcze jednym dowodem, że „kogo Pan Bóg chce zgubić, temu rozum odbiera".

(jmb.).

Włochy i Abisynia

Co będzie dalej? Sytuacja w Afryce

DALSZA PROCEDURA W GENEWIE.

Z Genewy donoszą, że posiedzenie „Komitetu Pięciu" zwołane zostanie na dziś.

Dalsza procedura zarysowuje się, według informacyj ze źródeł angielskich w ten sposób, że „Komitet Pięciu" po przyjęciu sprawozdania ekspertów przedstawi na jego podstawach pewne zalecenia szerszemu gronu Rady. Czy będzie to cała Rada, powołana z wyjątkiem Włoch w charakterze nowej specjalnej komisji, czy też poszczególni jej członkowie, nie zasiadający w „Komitecie Pięciu", zostaną z wyjątkiem Włoch prywatnie zapytani o opinję, nie jest jeszcze przesądzone. Dopiero po sprecyzowaniu stanowiska Rady co do zaleceń „Komitetu Pięciu", zalecenia te przedstawione zostaną obu stronom. Stanowisko Włoch, przyjmujących lub odrzucających te zalecenia ulegnie więc formalnemu wyjaśnieniu. Nie należy się jednak spodziewać tego wcześniej niż pod koniec tygodnia, w czwartek lub w piątek.

Wojska włoskie na granicy Egiptu

Wzmocnienie garnizonów włoskich w Libji zwraca uwagę prasy londyńskiej na stanowisko Egiptu w konflikcie abisyńskim.

Korespondent „Times'a" donosi z Kairu, iż włoscy obywatele zamieszkali w liczbie około 50.000 w Egipcie, wykazują duże zaniepokojenie wobec możliwości zastosowania sankcyj. Wielu spośród nich zaczęło likwidować swe majątki.

„Daily Telegraph" dowiaduje się, iż garnizony libijskie są rzekomo wzmocnione przez wojska tubylcze z Somali włoskiego, a Libijczycy są wysłani do Afryki Wschodniej,.

Wojska włoskie, zgromadzone na granicy libijsko - egipskiej są obliczane na 50.000. Na granicy libijsko - egipskiej Włosi ustawili potrójne zasieki z drutów kolczastych.

Przygotowana mobilizacja w Abisynji

Korespondent Reutera z Addis Abeba donosi, iż dekret o powszechnej mobilizacji i ogłoszeniu stanu wojennego w Abisynji jest już w przygotowaniu i niebawem ma być podpisany przez cesarza. Jeśli Włochy odrzucą zalecenia „Komitetu 5-ciu" i wystąpią z Ligi Narodów, dekret będzie podpisany bezzwłocznie.

⁂

„News Chronicle" zamieszcza wywiad swego korespondenta specjalnego z abisyńskim ministrem spraw zagranicznych Herroux. Minister oświadczył, że w razie zajęcia Adui przez Włochów, Abisynja nie przerwie działań wojennych, dopóki nie odbierze tego miasta. Wkońcu minister wyraził nadzieję, że wysiłki Anglji i Francji zdołają zapobiec wybuchowi wojny.

WŁOSCY SZPIEDZY W GIBRALTARZE.

Dwuch Włochów, zarzymanych niedawno pod zarzutem szpiegostwa, otrzymało nakaz opuszczenia Gibraltaru. Obywatele włoscy nie mieli prawa pobytu w Gibraltarze. Tłumaczyli się oni tem, że nie wiedzieli o konieczności posiadania specjalnego pozwolenia na pobyt w Gibraltarze. Jeden z wydalonych był w ciągu lat 8 zatrudniony, jako kurjer pomiędzy poselstwem włoskiem w Tangerze, a konsulatem w Gibraltarze.

ABISYŃSKA MISJA WOJSKOWA DO JAPONJI.

Według doniesień dzienników chińskich, w Szanghaju zatrzymała się w tych dniach w drodze do Tokio misja abisyńska pod przewodnictwem prezydenta abisyńskiej akademji wojskowej Dana Birru. W wywiadzie z dziennikarzami chińskiemi Dana Birru oświadczył, że Abisynja zamierza utworzyć swe poselstwo w Tokio. Przewodniczący misji abisyńskiej zamierza w tej sprawie konferować z miarodajnymi czynnikami japońskiemi, z któremi omówi zarazem całokształt kwestji abisyńskiej. Według doniesień z Tokio, oficjalnym kołom japońskim nic nie wiadomo o przybyciu misji abisyńskiej.

Demonstracje przeciwko faszyzmowi włoskiemu

MARSYLJA. (Tel. własny). Marsylscy robotnicy portowi wstrzymali odjazd włoskiego statku „Rossini", urządzając w ten sposób demonstrację ostrzegawczą przeciwko włoskiemu faszyzmowi.

Około 24 robotników portowych wstrzymało się od pracy na 15 minut. Komendant włoskiego statku stracił zupełnie orjentację, podniósł mostek, łączący okręt z lądem i nie pozwolił wsiadać pasażerom, a jednocześnie zaalarmował policję.

Policja przyszła po upływie godziny i przyjęła do wiadomości przeszło godzinną przerwę w pracy, w obecności policji spuszczono mostek, poczem pasażerowie wsiedli i statek odbił od brzegu.

⁂

Również otrzymaliśmy depeszę o antifaszystowskich demonstracjach kolejarzy i innych robotników w Czechosłowacji.

W Genewie

Polska—wybrana ponownie do Rady Ligi Narodów

Wystąpienie p. Becka przeciwko p. Litwinowowi

Na początku wczorajszego posiedzenia zgromadzenie Ligi Narodów przystąpiło do głosowania nad sprawą dopuszczenia reelekcji Polski do Rady Ligi Narodów. Na skrutatorów zaproszono: delegata Wielkiej Brytanji Edena i delegata Związku Sowieckiego, komisarza spraw zagranicznych Litwinowa. W toku tajnego głosowania zgromadzenie wypowiedziało się znaczną większością za zasadą reelekcji Polski na dalsze trzy lata. Na 53 głosujących, za reelekcją wypowiedziało się 45 państw, przeciwko — 7, jedno zaś wstrzymało się od głosowania. Wymagana większość wynosiła 35 głosów.

Ilość głosów, uzyskanych wczoraj przez Polskę, jest znacznie większą od uzyskanych dotąd, we wszystkich poprzednich głosowaniach.

⁂

W toku ogólnej dyskusji na zgromadzeniu Ligi Narodów zabrał wczoraj głos min. Beck, składając następujące oświadczenie:

„Przemówienie wypowiedziane zeszłej soboty przez p. Litwinowa, pierwszego delegata Związku Sowieckiego, zmusza mnie do złożenia z tej trybuny krótkiej deklaracji.

W kilku zdaniach tego przemówienia, bardzo niedwuznacznych pomimo swoich niedomówień, p. Litwinow uznał za możliwe, w sposób wyraźnie stronniczy i całkowicie arbitralny, wydać sąd o niektórych paktach dyplomatycznych, zawartych przez mój kraj. Przeciwko podobnemu postępowaniu uważam za konieczne złożyć tutaj najdalej idące zastrzeżenia. Jasnem jest, że tego rodzaju opinje o polskiej polityce są dla mojego Rządu najzupełniej obojętne. Jednakże jestem przekonany, jako przedstawiciel Państwa, członka założyciela Ligi Narodów, że takie sposoby postępowania, nieodpowiadające obyczajom, panującym na tem wysokiem zgromadzeniu, mogą jedynie zaszkodzić lojalnemu, międzynarodowemu porozumieniu, które jest nieodzownym warunkiem naszej współpracy".

To wystąpienie p. min. Becka wywołało zrozumiałą sensację.

⁂

Po przemówienin min. Becka, zabrał jeszcze głos przedstawiciel Haiti, poczem dyskusja ogólna została zamknięta. (PAT.).

Nowi członkowie Rady Ligi

Na miejsce ustępujących ze składu Rady Czechosłowacji i Meksyku, wysunięte zostały kandydatury Rumunji i Ekwadoru. Co do Polski uzano przedpołudniem prawo jej do reelekcji na dalsze 3 lata. W toku przeprowadzonych tajnych wyborów oddano głosów 54, z których 2 nieważne. Ważnych głosów 53, wymagana większość wynosiła 27. Otrzymali: Rumunja 50, Ekwador 45, Polska 42 głosy. Wszystkie trzy państwa wybrane zostały do Rady. (PAT.).

Czy Anglja wprowadzi powszechną służbę wojskową?

„Daily Mail" pisze: wydarzenia ostatnich tygodni zacieśniły węzły łączące Wielką Brytanję z Francją. W obecnym kryzysie powinny one działać w tym samym duchu zaufania i dobrej woli, — jaki ożywiał je w czasie wielkiej wojny. Od wielu lat — pisze dziennik — zalecaliśmy zawarcie sojuszu obronnego z Francją. Sojusz ten nie dopuściłby do powstania obecnej sytuacji.

„Daily Mail" przemawia **za wprowadzeniem obowiązkowej służby wojskowej,** aby Anglja mogła stanąć całkowicie na wysokości swych zadań.

Ustąpienie wicemin. Krychowskiego?

Wiceminister Spraw Wewnętrznych Krychowski, podał się podobno do dymisji, która została przyjęta.

P. Krychowski wraca na stanowisko dyrektora departamentu w Min. Sprawiedliwości.

Walka w powietrzu o puhar Gordon—Bennetta

Z dotychczasowych wiadomości wynika, że wszystkie balony—biorące udział w zawodach o puhar Gordon - Bennetta posuwają się w kierunku wschodnim lub północno - wschodnim.

Z Różany donoszą, że wczoraj rano o godz. 5 min. 30 widziano trzy balony, lecące w kierunku północno - wschodnim.

Pomiędzy godz. 6 min. 30 a 7 nad stacją Działowice (?) przeleciały dwa balony na wysokości 1.000 m. Balony te oddalone były od siebie o około 700 m. Jeden z nich był koloru ciemniejszego, drugi jaśniejszy. Oba balony leciały w kierunku Witoszewic (?)

O godz. 7 min. 25 w kierunku granicy sowieckiej nad miejscowością Jeziornica przeleciały również dwa balony, biorące udział w zawodach.

O godz. 7 min. 40 z Łomicy sygnalizowano przelot dwóch balonów: jednego białego z czerwonym pasem, który poszybował w kierunku północno - wschodnim (prawdopodobnie był to balon „Warszawa"). Wkrótce potem nad tą samą miejscowością przeleciał jeszcze jeden balon.

W pobliżu Baranowicz, nad osadą leśna, około godz. 7 min. 40 widziano trzy balony.

O godz. 8-ej nad Sienkiewiczami w pow. Łuninieckim widziano dwa balony: jeden biały, drugi czerwony z białym pierścieniem. Balony te leciały na wysokości około 1.000 m. i posuwały się w kierunku wschodnim.

„SYRENA" LĄDOWAŁA.

Pod wsią Pajernica koło Ludwikowa, w odległości ok. 15 klm. od Mińska Mazowieckiego wylądował balon „Syrena", mający na swym pokładzie radjostację. Balon „Syrena" — jak wiadomo — wyleciał poza konkursem.

„KOŚCIUSZKO" NA CZELE.

Podobno na czele balonów znajduje się i w roku bieżącym balon Polski „Kościuszko" z kpt. Hynkiem i por. Pomaskim. Załoga ta — jak wiadomo — zajęła w roku ub. pierwsze miejsce w zawodach.

Inne depesze na stronie 2 i 4-ej

Norymberga

Hasła hitleryzmu na dziś

Cały świat uważnie śledzi norymberski „kongres" hitlerowców. Pragnie bowiem zbadać, w jakim stanie znajduje się hitleryzm, przez jaki etap swej ewolucji przechodzi, jakie hasła stawia na porządku dziennym. Świat podziwia sprawność organizacyjną „kongresu" (przywieziono do Norymbergi blisko pół miljona ludzi!), ale zarazem stwierdza, że w tych coraz to innych rewjach i paradach tkwi coś — niesamowitego... powiedzmy otwarcie — **wojennego.** Kongres, obrady, wymiana opinji? Nic podobnego! Poprostu — **komenda!**

Ale — hasła; co widzimy nowego?

Przedewszystkiem problem **armji** i „Reichswehry". To moment centralny. Norymberga ma zademonstrować **ugodę** „Reichswehry" z Hitlerem. To też Hitler i inni wciąż wysuwają armję, wciąż mówią o swych zasługach wobec armji. A ta armja jest obecną na kongresie w osobach swych kierowników i licznych oddziałów. „Przestaliśmy już być piłką"! — woła Hitler — którą kopie byle państwo. Ugoda z armją jest rzeczywiście faktem. W swym „Manifeście" Hitler musiał jednak — delikatnie — koncedować, przyznać, że armja to nietylko część partji to organ **państwa.** To widocznie jest stanowiskiem armji, która w miarę swego gwałtownego wzrostu coraz bardziej trzyma Hitlera w rękach.

Wraz ze wzrostem armji, **ton** Hitlera szybko się zmienia. Jeszcze mówi o „pokoju", owszem, ale całość wywodów brzmi już zgoła inaczej! Ustęp o **Litwie** (prawa niemieckiej mniejszości w Kłajpedzie) spowodował sensację! To już **wyraźna groźba!** Czy „mały" naród śmie tak postępować wobec „wielkiego" mocarstwa? Jeśli tak dalej pójdzie (w Kłajpedzie), mogą nastąpić rzeczy, „których świat pożałuje" (?)... To nie jest ten miękki ton „pacyfisty" z przed dwuch lat, to już stara pruska wojenna buta!

Także wobec komunizmu — ton niezmiernie groźny. Norymberga — mówią wszyscy mówcy z Hitlerem na czele — to odpowiedź na VII Kongres „Kominternu", na hasła rewolucyjne. Sensu w tem niema naturalnie, ani za grosz. Czy jest to zarazem groźba wojenna pod adresem Z.S.S.R.? Niewątpliwie, aczkolwiek w „Manifeście" znajdujemy konwencjonalny ustępik — że hitleryzm nie występuje (broń Boże!) z „agresją" wobec żadnego państwa.

Przy tych coraz głośniejszych wojskowych i wojennych surmach zapodział się gdzieś całkowicie t. zw. „socjalistyczny" program hitleryzmu. O nim nawet wzmianki niema. Tak hitleryzm już po 2½ latach istnienia zdemaskował sam siebie, jako **dyktaturę zbrojną burżuazji** (głównie finansowej) o celach przedewszystkiem **wojennych.** Wspominał wprawdzie Hitler o zmniejszeniu się liczby bezrobotnych (zamówienia wojenne), a Ley coś gadał o urlopach. Ale program socjalny **znikł.** Cóż na to robotnicy, co na to oszukana drobna burżuazja? O wielkich trudnościach gospodarczych, finansowych też mowy było mało.

Opozycja rośnie. To też Hitler i jego przyjaciele muszą coraz to obszerniej mówić o opozycji. Na pierwszem miejscu „Manifest" mówi o „żydowskim komuniźmie" (należy rozumieć pod tem całość ruchu robotniczego). A dla drobnej burżuazji wzmocniono program **antyżydowski.**

Trzecim wrogiem opozycyjnym (obok „żydowskiego komunizmu" i monarchistów ze „Stalowego Hełmu") jest „politykujący kler". Hitler zwraca się ostro przeciwko tym katolickim „centrowcom", ale jego wywody (prasa nie zwróciła na to dostatecznej uwagi) mają charakter wyraźnej **propozycji ugody.** Oświadcza, że walczy **tylko** z politykującym klerem — nie chce natomiast walczyć z żadnem z obu wyznań. Konkordat **uważa** za **trwały** stosunek. A więc propozycja ugody. Jest to znana droga faszyzmu np. włoskiego, który po walkach zawarł w r. 1929 konkordat, a po walkach 1931 r. o młodzież osiągnął ostateczną ugodę z Kościołem.

Takie są główne momenty kongresu, do którego zapewne będziemy jeszcze wracać. Króko mówiąc, mamy próbę konsolidacji hitlerowskiego systemu na podstawach czysto kapitalistycznych, kosztem, naturalnie, robotników i innych ludzi pracy, a skierowanej, naturalnie, **ku wojnie.**

W każdym razie wojsko na pierwszym planie. **Ton już jest inny.** Faszyzm niemiecki uważa, że zbliża się jego godzina... wojenna.

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI.

Hitleryzm „szturmuje" Litwę

Prasa litewska podaje, że na granicą litewsko - niemiecką w Prusach Wschodnich w dalszym ciągu odbywają się hitlerowskie demonstracje, zjazdy i mityngi przeciwlitewskie. Specjalnie wrogie przemówienia ma wygłaszać „Kreisleiter" Moser, który w swoim czasie zamieszany był w sprawie zabójstwa żandarma litewskiego w Kłajpedzie. W demonstracjach powyższych biorą udział przeważnie przysłani na okres letni na prace rolne bezrobotni z innych okolic Niemiec, t. zw. „Landhelfer". (PAT.).

Procentowi premjerzy

Premjer rządu francuskiego Laval, który przeprowadza swój program deflacyjny, polegający na obniżeniu zarówno płac, jak i cen o 10 proc., zyskał sobie przydomek „10-procentowy".

Laval nie gniewa się o ten przydomek i nawet sam, podpisując się niedawno w jakiejś książce pamiątkowej, przed nazwiskiem napisał „10-procentowy".

Znam innego premjera, w którego kraju odbyły się niedawno wybory, przyczem stronnictwo rządowe zyskało 25 proc. głosów.

Czy nie wartoby także temu premjerowi dodać przydomek „25-procentowy".

Bądźcobądź 25 jest więcej, niż 10.

Głód i Książka

Ankieta TUR-a Krakowskiego o kulturze proletarjatu i samokształceniu

Wynik Konkursu

Ankieta krakowskiego T.U.R.-a przeprowadzona przez prof. Zygmunta Mysłakowskiego i tow. dr. Feliksa Grossa, wzbudziła szerokie zainteresowanie wśród najszerszych warstw pracowniczych.

Do sekretarjatu kierownictwa wpłynęło zgórą 100 obszernych prac, ilustrujących ciężkie życie robotnika i trudy kształcenia.

Referaty nadesłano z całej Polski (Kraków, Warszawa, Lwów, Tarnów, Zagłębie Dąbrowskie, Zagłębie naftowe Wsch. Małopolski, wojew. Białostockie Pińsk, Łódź Trzebinia, Zawiercie, Piotrków it.d. i t. d.), a nawet i z osad górniczych we Francji. Około 95% wypracowań przesłali robotnicy najrozmaitszych zawodów. Materjał nadesłany jest ogromnie ciekawy — opis żywy i barwny.

Tragedja młodości robotniczej, chłopca bitego przez ojca, poniewieranego w warsztacie, wyzyskiwanego i głodnego — oto obrazy ekspozycji prawie, że wszystkich ankiet — nawet tych, których autorami są ludzie dziś dochodzący do 60 lat. Jeden z młodych towarzyszy proponuje na tytuł ankiety: głód i książka — wielce wymowne wyrazy. Szczególnie wiele światła rzuciły wypracowania na życie rodzinne proletarjatu i dolę kobiety.

Ankieta daje rzeczywisty wyraz dojrzałości klasy robotniczej w Polsce — która mimo tragedji bezrobocia umie dalej pracować nad sobą.

A nędza i bieda są kolosalne.

Stąd — charakterystyczne — wypracowania robotników, jeżeli chodzi o konkretny opis i refleksję — są o wiele lepsze i ciekawsze, niż wypracowania urzędników i t. p., a czasem nieporównywalne. Podobnie jak dzieło sztuki ludowej harmonijne i piękne — ma większą wartość artystyczną, niż obraz malowany przez lichego artystę, choć kształconego w Akademji.

To też przy ocenie i podziale nagród kierownictwo miało trudu i pracy wiele. Ze względu na wyrównany poziom I nagrody nie przyznano nikomu. Nagrody rozdzielono w następujący sposób: **Józef Biedroń,** cieśla, Kraków, 30 zł., **Józef Szczerbiński,** górnik - inwalida, Epinette, Francja, 20 zł. i książki, **Leon Leja,** stolarz, Gdynia, 20 zł., **Zygmunt Wróbel,** Zawiercie, robotnik 20 zł. i abonament „Tygodnia Rob.", **Józef Sępek,** dawniej górnik, obecnie prac. umysł., książki i abonament „Naprzodu", **Tadeusz Mandecki,** fryzjer, Kraków, książki, **Andrzej Burda,** bezrobotny, Rzeszotary, 10 zł., abonament „Naprzodu" i książki, **Michał Pałac,** Piotrków, robotnik, książki, **Emil Dziedzic,** robotnik Kraków, Podgórze, 10 zł. i abonament „Naprzodu", **Zdzisław Betnarski,** stolarz, Kraków — książki **Jakób Bajurski,** palacz, Warszawa — książki, **Robert Ostaficzuk,** Brzozówka robotnik — książki, **Zygmunt Jadamus,** prac. umysł., Trzebinia — książki, **Karol Brzozowski,** murarz Augustów — 10 zł. i abonament „Robotnika", **Mieczysław Nyca,** szewc, Kikół — książki i 10 zł., **Jan Jerzyk,** Brzozówka, pomocnik szybowy — 10 zł. i książki, **J. Kluska,** metalowiec, Kraków — książki, **Babiarz,** Tarnów — książki.

Pozatem na specjalne wyróżnienie zasługują również 4 pamiętniki starszych towarzyszy, stanowiące ciekawy przyczynek historji codziennej robotników, codziennego twardego znoju — **Józefa Jedynaka,** górnika w Wieliczce, dawniej w Karwinie, **J. Papli,** inwalidy pracy, tkacza Wadowice, **Edwarda Brzezińskiego,** fryzjera z Warszawy, **Stan. Paszki,** drukarza w Stanisławowie.

Poziom wszystkich wymienionych prac jest naogół równy i podobny.

Wysyłka nagród nastąpi w ciągu bieżącego tygodnia. Pozostałym uczestnikom roześle T. U. R. Krakowski wartościowe dzieła i rozdzieli abonamenty pism.

Ogółem rozesłanych zostanie 300 dzieł, rozdzielonych 5 abonamentów „Naprzodu", 5 „Robotnika" i 3 „Tygodnia Robotniczego".

Ankietę przeprowadzono przy finansowem poparciu Naukowego Towarzystwa Pedagogicznego.

Obszerna monografja, której jedną z podstaw będą ankiety, p. t. „Proletarjat i kultura" ukaże się drukiem w opracowaniu kierowników ankiety — prof. Mysłakowskiego i tow. dr. F. Grossa. Materjał ten zostanie zatem zużytkowany.

Pozatem projektowane jest wydanie fragmentów ankiet w zbiorowem wydaniu i metodycznem ujęciu pod tytułem „Pamiętniki Robotników". Naturalnie, jest to kwestja dłuższego czasu.

T. U. R. krakowski w organizowaniu tej ankiety przyczynił się do pogłębienia prac oświatowych w całej Polsce.

Depesze - telefony - radio

Zdarzenia na całym świecie

SPISEK JAPOŃSKI Z R. 1933.

Ogłoszono w Tokio szczegóły, dotyczące spisku z r. 1933, kiedy aresztowano 63 spiskowców w przeddzień projektowanego zamachu stanu. Sygnałem dla spiskowców miało być rzucenie bomby do sali posiedzeń gabinetu ministrów. Następnie miały być zamordowane różne wybitne osobistości ze świata politycznego, finasowego i handlowego.

Ministerjum sprawiedliwości zapowiada, że 54 oskarżonych będzie odpowiadało za przygotowanie powstania, a 5 — za usiłowanie zabójstwa. 4-ch oskarżonych zmarło w czasie dochodzenia. (PAT.).

CZŁOWIEK - ZWIERZĘ.

W lesie pod Longjumeau, w odległości 30 klm. od Paryża znaleziono w niedzielę strasznie zmasakrowane zwłoki 9-letniej dziewczynki. W wyniku przeprowadzonych doniesień, jako podejrzanego o dokonanie zbrodni aresztowano pewnego 26-letniego szofera, który od dłuższego czasu prześladował matkę zamordowanego dziecka oświadczeniami miłosnemi. Szofer, mszcząc się za odmowę matki, zamordował dziewczynkę, którą własnym samochodem wywiózł do pobliskiego lasu i udusił. (ATE.).

NA SZCZYT KAZBEKU.

Według doniesień z Moskwy, bataljon sowieckiej dywizji piechoty, stacjonowanej w Tyflisie w pełnym rynsztunku bojowym dotarł do szczytu Kazbek. W składzie bataljonu znajdowały się oddziały karabinów maszynowych, artylerji wysokogórskiej, łączności i saperów. Bataljon ustawił na szczycie Kazbeka biust Stalina. (ATE.).

ZAMCZYSKO Z VIII WIEKU.

Według doniesień z Moskwy: sowiecka komisja arecheologiczna w Turkiestanie odnalazła ruiny starego zamczyska z VIII wieku. W ruinach natrafiono na cenne rękopisy w językach arabskim, chińskim i sogdjańskim, otwarzające dzieje istniejącego wówczas państwa Sogdjana. Poza tem znaleziono również szereg przedmiotów domowego użytku, rzucających światło na ówczesną kulturę. (ATE.).

NOWY REKORD SZYBKOŚCI.

Według doniesień pism amerykańskich lotnik amerykański Hughes pobił własny rekord szybkości lotu, ustalony przed kilku dniami, osiągając 556.490 klm. na godzinę. Poprzedni rekord Hughesa wynosił 530 klm. na godzinę. Próba szybkości lotu odbyła się na lotnisku Santa Anna w Kalifornji. (ATE.).

Z DNA MORZA.

Donoszą z Dalekiego Wschodu, że oddział nurków „Eprona" czyni przygotowania do wydobycia na powierzchnię zatopionej historycznej fregaty „Pallada". Prace rozpoznawcze na dnie morza już się odbyły i jak twierdzą nurkowie, okręt, który będzie częściowo wydobywany, jest całkowicie opanowany przez olbrzymie kraby metrowej wielkości. (ATE.).

Manewry wojskowe sowieckie

Stwierdzenie przewagi broni zmotoryzowanej

Z Moskwy donoszą: W niedzielę w ostatnim dniu wielkich manewrów armji sowieckiej na Ukrainie operacje strategiczne oddziałów „niebieskich" i „czerwonych" stanowiły kulminacyjny punkt manewrów. W nocy pod osłoną mgły oddziały „niebieskich" rozpoczęły ofensywę przygotowaną ogniem artyleryjskim przeciwko „czerwonym". Specjalne zadanie wykonały oddziały saperów budując mosty, przez które przechodziły czołgi. — Działaniami „niebieskich" kierował sam komisarz Woroszyłow. Oddziały „czerwonych" wszczęły kontrofensywę, dążąc do okrążenia „niebieskich" przy pomocy sił lotniczych i korpusu kawalerji. Znaczne oddziały czołgów „czerwonych" przedostały się na tyły „niebieskich", gdzie jednakowoż zostały zagrożone przez kawalerję „niebieskich". Przeciwko kawalerji dowództwo „czerwonych" rzuciło większy oddział zmotoryzowanej piechoty, która zaatakowała korpus kawalerji z kilku stron. W ataku tym wzięło udział kilkaset czołgów które wraz z oddziałem piechoty usiłowały zniszczyć korpus kawalerji. W chwili, kiedy sytuacja „czerwonych" była beznadziejną, komisarz Woroszyłow, który osobiście dowodził oddziałami „niebieskich" dał rozkaz zakończenia manewrów. Przez cały czas trwania manewrów w sztabie komisarza Woroszyłowa znajdowali się wszyscy członkowie Rządu Ukrainy Sowieckiej oraz biura politycznego komunistycznej partji Ukrainy. (ATE)

Roosevelt otrzymał poparcie przeciwnika

Jak donoszą z Nowego Jorku, ksiądz Coughlin, który obok zamordowanego senatora stanu Luisiana Huey Longa był najbardziej zagorzałym wrogiem prez. Roosevelta, odbył z nim w tych dniach konferencję w wyniku której postanowił w swych przemówieniach radjowych popierać kandydaturę obecnego prezydenta przy przyszłych wyborach. Ksiądz Coughlin cieszy się w Ameryce dużą popularnością. Założona przez niego Liga Sprawiedliwości Społecznej liczy kilkanaście miljonów członków. (ATE).

Grecki „kompromis"

Z Aten donoszą: Konflikt pomiędzy premjerem Tsaldarisem a ministrem wojny gen. Kondylisem w sprawie spensjonowania gen. Panajatakosa został załatwiony w ten sposób, że gen. Panajatakos obejmie z powrotem dowództwo pierwszego korpusu, lecz przedtem uda się na trzymiesięczny urlop kuracyjny. (ATE)

Ugoda pomiędzy „chrześcijańskim" faszyzmem a hitleryzmem

W wyniku konferencji przeprowadzonych ostatnio między ministrem spraw zagranicznych — bar. Berger Waldenegg'em a posłem Rzeszy w Wiedniu von Papenem, prasa austrjacka nieprzychylnie usposobiona wobec „Trzeciej" Rzeszy, **zaniechała podawania informacyj z Niemiec, dotyczących głównie stosunków wewnętrznych z uwzględnieniem walki z katolicyzmem. Informacje prasy wiedeńskiej powtarzane były zazwyczaj przez organy opinji międzynarodowej.**

Również prasa niemiecka nie zamieszcza ujemnych doniesień z Austrji. Austrjackie dzienniki prorządowe witają ten zwrot w nastawieniu organów prasowych obu krajów, jako pomyślny prognostyk na przyszłość i wskazują na pozytywne wartości ugody prasowej w związku z mającemi się niebawem rozpocząć rokowaniami w sprawie paktu naddunajskiego. (ATE.).

Dochody poczty polskiej

Władze pocztowe dokonały zamknięcia rachunkowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" za miesiąc lipiec r. b.

Dochody poczty wyniosły w tym miesiącu 14,2, rozchody zaś 14,7 miljonów złotych. Nadwyżka wydatków nad wpływami wyniosła w lipcu około pół miljona złotych.

Należy zaznaczyć, iż na wykup akcyj Polskiego Radja asygnowano w lipcu 837 tys. złotych, na spłatę pożyczki kablowej 1,1 milj., a na spłatę pożyczki angielskiej 202 tys. złotych. (PRESS).

Knowania hitlerowców w Szwajcarji

Rząd berneński podał do wiadomości swą odpowiedź na interpelację jednego z deputowanych w sprawie niebezpieczeństwa narodowo - „socjalistycznego" w Szwajcarji. Rząd berneński stwierdza, iż organizacje narodowo-„socjalistyczne" w Szwajcarji wywierają pewną presję na zamieszkałych w Szwajcarji Niemców.

Oświadczenie Rządowe zaznacza, iż przy naturalizacji Niemców trzeba będzie unikać podwójnego obywatelstwa ze względu na niemiecką ustawę o służbie wojskowej. Rząd przypomina swój niedawny dekret, zabraniający funkcjonarjuszom państwowym przyjmowania stanowisk w obcych organizacji politycznych. Rząd bardzo pilnie będzie śledził wydarzenia na Uniwersytecie berneńskim.

Polskie „Święto winobrania" w Zaleszczykach

Rozpoczęły się tu uroczystości — związane ze świętem winobrania. Na święto to przybywają zewsząd do Zaleszczyk liczni turyści.

Komitet organizacyjny „Święta Winobrania" czyni wszelkie wysiłki dla zapewnienia uczestnikom uroczystości zarówno pomieszczeń jak i aprowizacji.

Kulminacyjnym punktem święta będzie pochód dożynkowy z winogronami, który odbędzie się prawdopodobnie dnia 22 b. m.

Wybory B. B. W. R. — Senat

„Elita" w praktyce

„Elita" przy pracy

Na marginesie „wyborów" senackich

Grono „elitarne" B. B. W. R., zebrane w senackich „kolegjach wyborczych", spełniło zatem w niedzielę ubiegłą swe „wysokie funkcje". Zgodnie z poczuciem wrodzonej grzeczności i wymogów lojalnego posłuszeństwa „elita" ulokowała przedewszystkiem tych dygnitarzy „sanacyjnych", dla których zbrakło miejsc w Sejmie; zostali tedy senatorami byli premjerzy J. Jędrzejewicz, Al. Prystor i L. Kozłowski, dalej min. Beck, paru wojewodów i paru generałów. Chęć naprawienia niezasłużonej krzywdy nakazała skolei „elicie" wprowadzić do Senatu tych kandydatów poselskich, którzy przepadli w dn. 8 września; jest to zarazem taki moment pedagogiczny pod adresem „sanacyjnych" wyborców sejmowych: nie chcieliście tego a tego pana do Sejmu? no, to otrzymacie go do Senatu. I oto kandydaci sejmowi, zagubieni w Warszawie lub zgoła w Gdyni, odnajdują się raptem na dalekich kresach południowo - wschodnich, jako nieoczekiwanie „regjonalni" mężowie zaufania tamecznych akuratnie kół „elitarnych".

***

Jedno zestawienie ma swój własny posmak specjalnie nieprzyjemny. „Elita" województwa warszawskiego „powołała" jednocześnie i p. min. Czesława Michałowskiego i p. Michała Róga. Prokurator Sądu Okręgowego w toku wypadków, poprzedzających proces brzeski, minister sprawiedliwości, który ponosi główną **formalnie** za tamte zdarzenia odpowiedzialność i... przewodniczący krakowskiego Kongresu, jeden z naczelnych świadków obrony w tym procesie, przyjaciel Kazimierza Bagińskiego, kolega Witosa i Kiernika, przyjazny, jak nie wątpiliśmy, kolega pracy nas wszystkich w ciągu kilku bądź co bądź niełatwych lat. Teraz — **wspólna lista** i **wspólni „wyborcy"**. Jeden z „sanatorów" określił to w ten sposób: „nie oszczędzono p. Rógowi tego upokorzenia". To nie jest słuszne postawienie sprawy; upokorzyć można tylko kogoś, **kto sam pozwala siebie upokorzyć.** Czyżby p. Róg istotnie nie rozumiał całego znaczenia **moralnego** takich właśnie „posunięć" mandatowych nie tylko w oczach naszych, ale tak samo zupełnie i w oczach nowych jego... przyjaciół politycznych?..

***

Pozostaje jeszcze „ostatnia szansa" osób, które nie umieją ani rusz obejść się bez mandatu — to nominacje z ramienia p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Według nowej Konstytucji jest to akt „prerogatywy" (p. Car lubił wyrażenia „monarchistyczne") Prezydenta. Prezydent wyznacza, kogo chce. Dlatego omawianie w kołach BBWR. „kandydatur nominacyjnych" trzeba uznać z całą bezstronnością za „akt"... grubej nieprzyzwoitości wobec Głowy Państwa. W każdymbądź razie, skoro „elita" ulokowała już poczciwie trochę ministrów i trochę sejmowych „przepadlaków", — p. Przeydent będzie miał sytuację nieco ułatwioną.

***

Trochę tam poprzedało różnych lokalnych „sanacyjnych" wielkości. I p. Oktawiec w okręgu naftowym uzyskał zaledwie stanowisko „zastępcy senatora". ZZZ. dostało p. M. Malinowskiego. P. Pączek liczy, sądząc z ag. Press, na nominację. Ks. J. Radziwiłł jest. Ks. Zdzisława Lubomirskiego niema. Obydwu marszałków p.p. Świtalskiego i Raczkiewicza niema. P. Seidlera — neima. P. Łucki z „Undo" jest. Ks. Żongołłowicz wogóle nie wypłynął. P. Gosiewski utknął w kieleckiej „Komisji - matce". Tyle — personalnych sensacyj...

***

Naogół „elita" okazała się, jak było do przewidzenia, rozczulająco posłuszną i **beznadziejnie pozbawioną charakteru.** Kraj zachował postawę ironicznej obojętności.

AR.

***

Jeszcze jeden wybór uderza nas trochę specjalnie — mandat senatorski p. St. Tora z województwa pomorskiego. Jakby to określić? Tempo ewolucji od bardzo skrajnego radykalizmu — niebezpiecznie.. dla p. Tora szybkie.

To wystarczy...

***

Kompromis mieszczańsko - „sanatyzujących" Żydów z BBWR. nie objął, jak się okazuje, Senatu. Senat będzie „rasowo czysty", jeżeli nie nastąpi jakaś nominacja. Episkopat katolicki ma podobno uzyskać krzesło senatorsko - nominacyjne dla ks. biskupa Gawliny.

***

W Poznaniu niepowodzenie spotkało p. Ign. Matuszewskeigo, red. „Gazety Polskiej". P. Jeszke prześcignął go o kilka długosci.. człowieczych.

Ogółem „elita elit" liczyła w całej Polsce niespełna 2.000 osób.

Z dziedziny satyry

„Krasa i gordost' russkoj Warszawy"

(piękno i chluba rosyjskiej Warszawy)

„Wybierała" do Senatu Rzeczypospolitej

Ze strony uczestników walki o szkołę polską w dawnej Kongresówce otrzymaliśmy artykuł, wykazujący dosadnie, jak wyglądają z wielu punktów widzenia zastosowania praktyczne „sanacyjnej" koncepcji „elitarnej". Red.

Wśród „elity" sanacyjnej uprawnionej do wyboru senatu z tytułu wyższego wykształcenia, znajdują się również wychowankowie b. Aleksandrowskiego Uniwersytetu w Warszawie.

Obwieszczenie wyborcze, wymieniając kolejno wyższe zakłady naukowe, głosi:

ROSJA — UNIWERSYTET WARSZAWSKI

W opinji polskiej już sama treść powyższych słów obwieszczenia wzbudzić musi zdumienie. Skądże bowiem Rosja, od kiedy to Warszawa stała się uniwersyteckiem miastem rosyjskiem!

Przecież b. Kongresówka, nawet w urzędowych drukach rosyjskich, w tytule cesarskim nosiła nazwę: „Królestwa Polskiego".

Królestwo Polskie jako Rosja istniała jedynie w pojęciu policyjno biurokratycznych władz rosyjskich i tych nielicznych Polaków, którzy wyzbywając się łączności ze społeczeństwem polskiem, Rosję uważali za... szerszą ojczyznę! Dzisiaj gremjalnie zapełniają oni szeregi „Czwartej Brygady".

A teraz sprawa druga, nie mniej ważna i charakterystyczna dla obecnych stosunków. Jacy to wychowankowie Uniwersytetu Warszawskiego obdarzeni zostali prawami wyborczymi?

Uniwersytet Warszawski ‚będący, **pomimo prób i usiłowań rusyfikacji, ogniskiem ruchu umysłowego polskiego w b. Kongresówce, przestał istnieć w styczniu 1905 r. Zamknięty on został w żywiołowym odruchu młodzieży** polskiej, **popartej przez społeczeństwo, a przedewszystkiem przez polskiego rewolucyjnego robotnika,** jako protest przeciw gwałtowi, bezprawiu i rusyfikacji.

I dlatego też, zdaniem naszem, rozporządzenie wykonawcze do ordynacji wyborczej powinno było wyraźnie zaznaczyć, że obejmuje wychowanków do stycznia 1905 r. Bo po tej dacie Uniwersytet Warszawski dla społeczeństwa polskiego istnieć przestał, tak samo jak ci, którzy po strajku szkolnym do tego Uniwersytetu uczęszczali.

Któż bowiem po wznowieiu wykładów w 1908 r. do Uniwersytetu Warszawskiego uczęszczał? Ci przedewszystkiem, którzy dla braku kwalifikacji nie mieli prawa wstępu do wyższych uczelni w Rosji, a więc t. zw. popowicze, wychowankowie rosyjskich duchownych seminarjów o niesłychanie niskim poziomie wykształcenia ‚dalej — napływowy element żydowski t. zw. „litwacy", specjalnie w celach rusyfikacyjnych forytowani przez władze policyjne na terenie Kongresówki i wreszcie — nieliczna grupa łamistrajków-Polaków.

Uniwersytet Warszawski po po 1908 r. stał się symbolem ducha i reżimu carskiego, stał się niejako „kadrówką rusyfikacji" na ziemiach polskich! Że taka była jego rola, świadczą najdobitniej słowa deputat do IV Dumy rosyjskiej, wybranego przez mniejszość rosyjską w Warszawie:

„Mołodioż warszawskago uniwersitieta eto krasa i gordost' russkoj Warszawy (Młodzież warszawskiego uniwersytetu to piękno i chluba rosyjskiej Warszawy).

Tak więc ‚deputat" Aleksiejew trafnie i dobitnie określił w Dume rolę i zadanie tych, których w dwadzieścia lat później ordynacja sanacyjna zaliczyła do „elity" specjalnie zasłużonych dla... polskości! **Bo gdy dzisiaj przeglądamy „Spisok studientow Warszawskago Impieratorskago Uniwersitieta", za rok 1908—1914, wśród litwaków, wśród synów ruskich prawosławnych czynowników, mignie czasami nazwisko Polaka z Warszawy.**

Na str. 101 Spisu, wśród nazwisk studentów Rosjan, pochodzących z odległych gubernij rosyjskich znajdujemy dwóch tylko studentów, pochodzących z Warszawy: jeden Rosjanin, prawosławny Nikolskij, drugi — Polak, rzymski katolik Nakoniecznikow Bronisław, syn Bolesława.

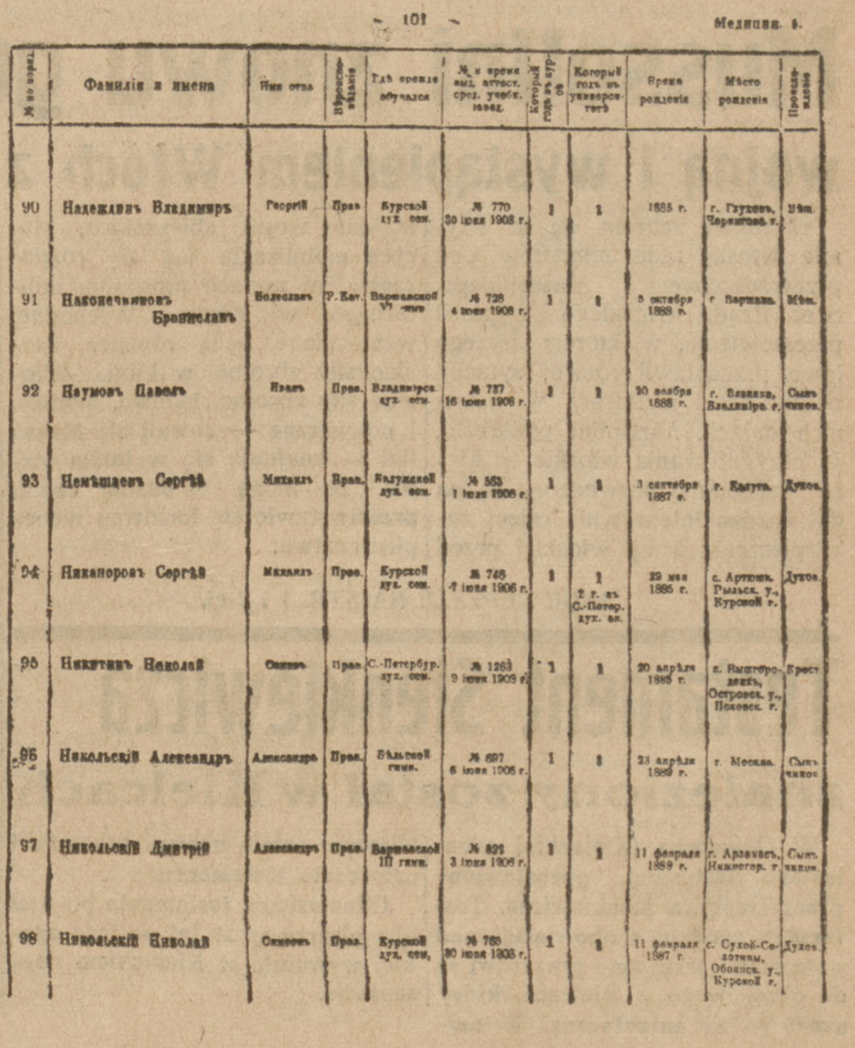
Dzisiaj ten sam właśnie Bronisław Bolesławowicz Nakoniecznikow, zamieszkały w Warszawie; ten sam, który zwalczał pośrednio szkołę polską, posiada pełnię praw obywatelskich, których pozbawiono tysiące inteligencji pracującej, chłopów i robotników ‚a więc rzesze tych, których kowanym trudem szkolnictwo polskie mogło się tworzyć.

Doprawdy, trudno o zjadliwszą satyrę na rządy „sanacyjne".

***

Z. S.

Wyciąg z odnośnego dokumentu reprodukujmey poniżej:

~ 101 ~ Медицина. I.

№ по порядку	Фамилія и имена	Имя отца	Вѣроисповѣданіе	Гдѣ прежде обучался	№ и время выд. аттест. сред. учеб. завед.	Который годъ въ курсѣ	Который годъ въ университетѣ	Время рожденія	Мѣсто рожденія	Происхожденіе
90	Надеждинъ Владиміръ	Георгій	Прав.	Курской дух. сем.	№ 770 30 іюня 1908 г.	1	1	1885 г.	г. Глуховъ, Черниговск. г.	Мѣщ.
91	Наконечниковъ Брониславъ	Болеславъ	Р. Кат.	Варшавской [illegible]	№ 728 4 іюня 1908 г.	1	1	5 октября 1888 г.	г. Варшава.	Мѣщ.
92	Наумовъ Павелъ	Иванъ	Прав.	Владимірск. дух. сем.	№ 737 16 іюня 1908 г.	1	1	20 ноября 1888 г.	г. Вязники, Владимірск. г.	Сынъ чинов.
93	Немышаевъ Сергѣй	Михаилъ	Прав.	Калужской дух. сем.	№ 563 1 іюня 1908 г.	1	1	3 сентября 1887 г.	г. Калуга.	Духов.
94	Никаноровъ Сергѣй	Михаилъ	Прав.	Курской дух. сем.	№ 746 7 іюня 1906 г.	1	1 2 г. въ С.-Петер. дух. ак.	29 мая 1885 г.	с. [illegible], Рыльск. у., Курской г.	Духов.
95	Никитинъ Николай	Симеонъ	Прав.	С.-Петербур. дух. сем.	№ 1263 9 іюня 1909 г.	1	1	20 апрѣля 1889 г.	[illegible], Островск. у., Псковск. г.	Крест.
96	Никольскій Александръ	Александръ	Прав.	Бѣльской гимн.	№ 697 6 іюня 1908 г.	1	1	23 апрѣля 1889 г.	г. Москва.	Сынъ чинов.
97	Никольскій Дмитрій	Александръ	Прав.	Варшавской III гимн.	№ 821 3 іюня 1906 г.	1	1	11 февраля 1889 г.	г. Арзамасъ, Нижегор. г.	Сынъ чинов.
98	Никольскій Николай	Симеонъ	Прав.	Курской дух. сем.	№ 769 30 іюня 1908 г.	1	1	11 февраля 1887 г.	с. Сухой-Солотины, Обоянск. у., Курской г.	Духов.

Korzystajcie z taniego gazu

Wysokość zużycia miesięcznego gazu	Koszt dotychczasowy (do 1 września)	Koszt po obniżce (po 1 września)
	łącznie z opłatą na Fundusz Pracy	
5 m³	1.97	1.68
10 m³	3.93	3.29
20 m³	7.06	6.39
30 m³	9.99	9.35
40 m³	13.32	12.19
50 m³	16.15	14.99

Oblicz, jak znaczne potanienie ceny stanowi nowa taryfa gazowa.

Każdy następny zużyty metr sześc. gazu kosztuje taniej, niż poprzedni.

Przegląd prasy

WOLNO MYŚLĄCY.

Jeżeli endecja w walce swej z obozem „sanacyjnym" wśród wielu zarzutów pomawia go o masoństwo i wolnomyślicielstwo, to ma o tyle racji, że w obozie tym rzeczywiście bardzo wolno myślą, a przeważnie odbiera się wrażenie, że wogóle tam się nie myśli.

Od szeregu lat zarówno na łamach naszego pisma, jak i z trybuny sejmowej alarmowaliśmy opinję publiczną przed zbliżającą się falą analfabetyzmu. ‚Sanacja" wzruszała ramionami i kwalifikowała nasze wystąpienia jako „demagogję partyjników" i „jałową opozycję". Obecnie powoli myśląca „sanacja" stać sama zauważyła grożące niebezpieczeństwo i uderza na alarm.

„Gazeta Polska" pisze:

„Dłużej tak ciągnąć nie można. Pozostają dwie alternatywy. Jedna to, wycofanie się z powszechności nauczania, zniesienie przymusu, otwarcie tam na zalew analfabetyzmu i ciemnoty. Taka decyzja teoretycznie jest możliwa, lecz nie wolno jej powziąć bez zdania sobie sprawy ze wszystkich konsekwencji, o których, operując kryterjami obrony państwa, nie można myśleć inaczej, jak z niepokojem. Druga alternatywa, to konieczność wykonania zwrotu zaczepnego, któryby miał charakter rozstrzygającego manewru. Potrzeba na to rezerw: kilku tysięcy etatów, choćby rzucanych kilku rocznemi dawkami, byle walczący resztkami sił pracownik oświatowy, odczuł, że idzie mu od tyłów pomoc, że nie walczy w osobnieniu i obojętności, bo to jest uczucie dla każdego żołnierza najprzykrzejsze. Aby przygotować podstawę moralną dla tego manewru, należy zdawać sobie jasno i całkowicie sprawę z powagi sytuacji i rozumieć zagadnienie".

Ta druga droga wymagałaby zerwania z dotychczasowym systemem deflacji, jeżeli chodzi o politykę skarbową, i z całą polityką uprzywilejowania klas posiadających.

Konserwatywny „Czas" powołuje się na artykuł „Gazety Polskiej" i dodaje od siebie następującą uwagę:

„Każdy się również na to zgodzi, że poza obroną narodową, oświata zajmuje jedno z naczelnych miejsc w hierarchji potrzeb, że nie jest to teren, na którymby można robić bezkarnie mechaniczne oszczędności. Ale stając na tem stanowisku, trzeba wysnuć dalsze wynikające zeń konsekwencje, — trzeba postawić kropkę nad i. Otóż powiększenie etatów nauczycielskich, to powiększenie wydatków budżetowych. Tymczasem budżet nasz jako całość nietylko nie może ulec powiększeniu, ale musi być jeszcze bardziej obcięty. Skoro więc zachodzi konieczność powiększenia jednej jego części, to konsekwencją tego muszą być tem większe oszczędności w innych działach. Tem większemu uproszczeniu, potanieniu, ograniczeniu muszą ulec inne potrzeby, które w ogólnej hierarchji potrzeb, zajmują dalsze miejsca od walki z analfabetyzmem i ciemnotą".

Przypuszczamy, że „Czas" ma na myśli oszczędności na funduszach dyspozycyjnych i jeżeli dobrze przypuszczamy, to gotowi jesteśmy zgodzić się z „Czasem".

CIAŁO NIEPRZEWIDZIANE.

Po zgonie Marsz. Piłsudskiego jedynym autorytetem według oświadczenia premjera Sławka, miało być prawo. Nic nie ma dziać się poza prawem, nikt nie ma stać ponad prawem. Tymczasem, jak posze „Nasz Przegląd":

„Wybory w roku 1935 przeprowadził pan premjer Sławek. Zadanie główne osiągnięto. Nikt z obozu partyjnego nie dostał się do Sejmu. Nikt zresztą nie kwapił się do tej instytucji, która nabrała nowej treści.

Stało się jednak, że wbrew życzeniom pana premjera życie polityczne nadało inną treść nowej Konstytucji. Prócz czynników przewidzianych przez poszczególne paragrafy na widowni ukazał się triumwirat, czynnik między Prezydentem a rządem, który decyduje o różnych sprawach. Ciało te widocznie urzędowo uznano, skoro komunikaty PAT-icznej, podają często o naradach, które odbyły się na Zamku z udziałem Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, Premjera oraz ministra Spraw Zagranicznych. W ten sposób przybył nowy niewidzialny paragraf nieprzewidziany przez autorów Konstytucji.

Nawet ludziom z obozu rządowego nie starczą widocznie jedynie paragrafy konstytucyjne. Nie mogą one zastąpić legendy".

X. Y. Z.

W Str. Chłopskiem

Donieśliśmy w niedzielę o wykluczeniu ze Str. Chłopskiego b. pos. Wł. Dobrocha. To wykluczenie przeobraziło się w rozłam. — Grupa b. pos. Dobrocha utworzyła w drodze kooptacji własny C. K. W. pod tą samą nazwą stronnictwa i wykluczyła — odwrotnie — szereg osób z pp. Wroną i Pacem na czele.

Do grupy p. Dobrocha należą pp. Olechowski, Poleszczuk, A. Burda.

Obie grupy wypowiadają się ostro przeciw „sanacji".

Dziwne pismo

Na łamach prasy „radykalnej", a jednak prorządowej, popisuje się pewien publicysta, nie obcy naogół ideologji faszystowskiej, lecz miotający gromy na faszyzm włoski, dla którego nie ma dość surowych słów potępienia. Inaczej znów postępuje tygodnik „Świat". Demaskuje oddaw na zaborczy i wojowniczy charakter faszyzmu hitlerowskiego, w ostatnim nawet numerze umieszcza pod ironicznym tytułem „Pokój na całej linji" szereg zdjęć, ilustrujących gorączkę zbrojeń w Niemczech i we Włoszech. Nie przeszkadza mu to jednak wydrukować w tym samym numerze (bez żadnych komentarzy redakcyjnych) listu niejakiego lorda Albani, stanowiącego entuzjastyczną apologję urzędowego stanowiska faszyzmu włoskiego w sprawie Abisynji i uzasadniającego prawo Włoch do ekspansji w Afryce... ich prawem do ekspansji i misją cywilizacyjną wobec nieokrzesanych dzikusów etjopskich („Świat" zamieszcza tuż fotografję skutych łańcuchami niewolników abisyńskich). Rzekome prawo do ekspansji, wypływające z niższości kulturalnej i cywilizacyjnej ludu, który ma być uszczęśliwiony ową ekspansją, jest argumentem bardzo wątpliwej wartości. — Zwłaszcza, że argument ten z równą słusznością może stanowić ideologiczne uzasadnienie rozszerzenia granic pewnego mocarstwa europejskiego, przed którego zbrojną ekspansją „Świat" tak gorliwie ostrzegał czytelnika polskiego.

J. R.

Jeszcze o sejmowych wyborach B. B. W. R.

Cyfry śląskie. „Poziom B. B. W. R. w Zagłębiu Dąbrowskiem

Niech odpowiedzą b. legjoniści! Wesołe drobiazgi

Jak głosowało Zagłębie Dąbrowskie

Łajdacka odezwa wyborcza

(Kor. własna).

Komunikaty PATA i Radjo nadawały bałamutne komunikaty o rzekomych sukcesach „sanacji“ przy wyborach w dniu 8 września w Zagłębiu, jednakże nie podawano przezornie dokładanych cyfr.

Oto co mówią cyfry: Uprawnionych do głosowania w Okręgu Sosnowiec, obejmującym powiat będziński, było 189.542 wyborców; głosowało w całym powiecie 42%, ważnych głosów oddano 64.509, czyli 34½%, nieważnych głosów z różnemi złośliwemi dopiskami 15.612. Głosów burżuazji żydowskiej różnych było ponad 20.000, aczkolwiek Żydzi swego kandydata nie mieli, odgłosowali jednak w 85% w całym powiecie.

Według tego zestawienia, ważnie głosowało 44.000 urzędników, robotników i chłopów na 189.542 uprawnionych, co stanowi zaledwie 23%. Jeśli „sanatorzy“ to uważają za sukces, życzymy im więcej takich zwycięstw.

Poza PPS. żadne inne grupy polityczne nie prowadziły akcji bojkotowej. Endecy skryli się, jak myszy pod miotłą i siedzieli cicho; gdzieniegdzie słabą akcję prowadzili komuniści; NPR i Ch. D. zupełnie akcji nie prowadziły.

Akcja nasza też nie była rozwinięta w całej pełni; odbyliśmy tylko dwa wiece w Dąbrowie Górniczej i na Kazimierzu. W Sosnowcu nie dostaliśmy sali i wiecu nie było; odezw mieliśmy niewiele, wszystkie naklejki o wstrzymywaniu się od głosowania były natychmiast zrywane przez policję. Pomimo to „sanacja“ poniosła klęskę.

Natomiast „sanacja“ prowadziła akcję, nie przebierającą w środkach, naturalnie w oparciu o administrację i policję.

„Sanatorzy“ odbyli dziesiątki wieców za zaproszeniami, a na dwa dni przed wyborami, przy pomocy samorządów miejskich i wiejskich oraz przy pomocy pocztowych listonoszów, wszystkim wyborcom w powiecie dostarczono w zaadresowanych imiennie kopertach wezwania do głosowania na pp. Madeyskiego i Kaczkowskiego, wraz z ohydną odezwą, podpisaną anonimowo: „Legjoniści Zagłębia Dąbrowskiego“.

Panowie Madeyscy i Kaczkowscy dla zdobycia mandatów poselskich nie zawahali się nadużyć firmy „Legjonistów“ dla wydania odezwy, w której tak się pisze:

Tytuł **„Wszy i pluskwy“.**

„Jak okropna, trupim jadem cuchnąca zmora wlecze się poprzez polską rzeczywistość, polska bierność, demagogja, cynizm niewyzwolonych jeszcze z kajdan niewoli partyj, złośliwa perfidja, ekspozytur różnych międzynarodówek.

Jak wszy i pluskwy, oblazły te zmory nasze życie społeczne, nasz ruch zawodowy, by zdrowemi sokami świata pracy tuczyć się i paść ich krwią".

W innem miejscu piszą:

„Agitatorzy, opłacani z judaszowych srebrników Kominternu, pospołu ze swemi waletami z pepesowskiego wspólnego frontu i naganiaczami padliny endeckiej — będą cię, obywatelu, namawiali, byście Polskę zdradzili i nie głosowali.

W imię najwyższej służby Polsce wzywamy Was, Obywatele, nie dawajcie posłuchu tym wszom i pluskwom.

Legjoniści Zagłębia Dąbrowskiego".

Oto próbki stylu odezwy, napisanej przez jakiegoś zboczeńca, która, doręczona do domu wszystkim wyborcom w Zagłębu, miała utorować drogę do poselskich mandatów dr. Zbigniewowi Medeyskiemu i profesorowi, prezydentowi Sosnowca, Józefowi Kaczkowskiemu.

Na „wszach i pluskwach“ przeszli panowie ci do Sejmu, lecz 77% wyborców Zagłębia dało godną odpowiedź na metody tych panów, bojkotując wybory.

Sądzimy, że „Związek Legjonistów“ Zagłębia, w imię przyzwoitości, odżegna się publicznie od takiej odezwy i potępi tego rodzaju metody agitacyjne.

Kwiatki wyborcze z Radomia i okolicy

Przebieg głosowania

Nasz bratni organ radomski **„Życie Robotnicze“** podaje szereg ciekawych cyfr i szczegółów z głosowania w dn. 8 września w okręgu radomskim.

Oto cyfry z Radomia:

Na ogólną ilość 45.080 uprawnionych do głosowania wrzuciło kartki do urn wyborczych 14.893 osoby. Kartek nieważnych znaleziono 1804, a więc ważnie głosowało 13.089 osób, co stanowi 29 proc. uprawnionych do głosowania. Przez to samo 71 procent Radomiaków zaprotestowało przeciwko „sanacyjnej" ordynacji wyborczej i przeciwko „sanacyjnym" rządom.

Klęska radomskiej sanacji uwydatni się jeszcze jaskrawiej, jeśli przypominamy sobie wyniki wyborów do Rady Miejskiej z dn. 27 maja 1934 r. Wówczas sanacja uzyskała 28,4 proc. głosujących, burżuazja żydowska — 11 3 proc., razem więc obydwie te grupy skupiły wówczas prawie 40 proc. głosujących. Teraz zdołały nagnać do urn zaledwie 29 procent!!

Jeszcze gorzej wypadły wybory na wsiach pod Radomiem. Jesteśmy w posiadaniu danych z 18-tu gmin. Na przeszło 56.000 uprawnionych do głosowania weszło do lokalów wyborczych 6.094 osoby, co stanowi 10,8 proc. W poszczególnych obwodach stosunek był jeszcze gorszy. I tak w Zalesicach na 3.000 uprawnionych głosowało 84 osoby, co stanowi 2,8 proc.!

***

A oto kilka kwiatków wyborczych:

„TO JA JUŻ KARY NIE BĘDĘ PŁACIĆ?"

W obwodzie 9-tym w Radomiu policjant Nr. 1327 wpadł nawet na kapitalny pomysł podpatrywania głosujących i notowania nazwisk tych, którzy świadomie unieważniali swoje głosy. Dzięki interwencji przedstawiciela Rady Miejskiej przewodniczący zwrócił gorliwemu policjantowi uwagę.

Nie wszyscy jednak orjentowali się, jak unieważnić głosy. Tacy znowu żądali... zaświadczenia, iż już głosowali. A pewna Żydówka spytała przewodniczącego komisji:

— To ja już teraz kary nie będę płacić?

Pewien robotnik znowu zabłądził do lokalu wyborczego na Glinicach. Podaje swe nazwisko, bierze do ręki kartkę.

— To żadnego pepsowca niema?

— Nie.

— No, to sobie głosujcie sami kiedyście takie mądre.

I wyszedł z lokalu, ścigany złemi spojrzeniami mężów zaufania kandydatów.

„ODDAJTA MÓJ GŁOS“!

W Mniszku (gm. Wolanów) organista zdołał zaagitować jakąś babinę, by głosowała. Kobiecina po wyjściu z lokalu porozumiała się z sąsiadkami, które jej wytłumaczyły, co i jak. Babina wpada powtórnie do lokalu, krzycząc:

— Oddajta mi mój głos!!

— Jakto, dlaczego? — pyta przewodniczący.

— A bośta go odemnie, juchy, wycyganiły, a ja wam go nie dam, i tyla!

Przewodniczący dużo miał kłopotu, zanim zdołał się pozbyć kobieciny z lokalu...

Cyfrowy obraz wyborów na Śląsku

„Polonia“ zamieściła ciekawe zestawienie cyfrowe wyników wyborów na Śląsku. Zestawienie to oparte jest o cyfrowe dane, zamieszczone w organie oficjalnym „sanacji“, „Polski Zachodniej“. Tabelka wygląda następująco:

Okręg wyborczy	Uprawnionych do głosowania	Oddano kartek ważnych! (sanatorzy, Niemcy i żydzi)	Zbojkotowało wybory przez kartki nieważne	Zbojkotowało wybory przez wstrzymanie się od głosowania	Razem zbojkotowało wybory	
Katowice — Chorzów	133.421	62.348	39.547	31.526	71.073	osób
Katowice — powiat	118.046	66.244	35.442	16.360	51.802	„
Tarn. Góry — Lubliniec	162.398	81.498	49.537	31.363	80.900	„
Rybnik — Pszczyna	190.541	98.688	54.526	37.327.	91.853	„
Biała — Bielsko — Cieszyn	158.709	71.013	19.498	68.206	87.696	„
Razem:	763.115	379.791	198.542	184.782	388.324	„

Na 763.115 uprawnionych do głosowania w woj. Śląskiem z pow. bialskim woj. krakowskie oddano zaledwie 379.791 ważnych głosów, a więc nie całe 50 proc. uprawnionych do głosowania. Na „sanacyjnych“ kandydatów głosowały BBWR., ZZZ, ZZP, Niemcy hitlerowcy i żydzi burżuazyjni. Zbojkotowało wybory (łącznie z głosami nieważnemi) 383.324 wyborców, a więc 50.24 proc. wyborców.

Cyfry z okręgu Biała-Podlaska

(Kor. wł.).

Oto ścisłe dane cyfrowe z okręgu Biała Podlaska:

Biała Podlska uprawnionych 6745, głosujących 2984; Janów Podlaski upraw. 1200, głos. 1100; Terespol n/B. upraw. 1005 głos. 740; Kodeń n/B. upraw. 960, głos. 85; Łomazy upraw. 1904, głos. 325; Osada Rossosz upraw. 1460, głos. 210; Dobryn upraw. 2700, głos. 640; Kobylany upraw. 1890, głos. 115; Kościenewicze upraw. 1645, głos. 185; Kostomłoty upraw. 1675, głos. 95; Huszcza upraw. 1480, głos. 115; Tuczna upraw. 1825, głos. 95; Huszcza upraw. 1480, głos. 115; Tuczna upraw. 1825, głos. 95; Piszczac upraw. 2065, głos. 155; Sidorki upraw. 2100, głos. 150; Sitnik upraw. 2800, głos. 460; Swory upraw. 1860, głos. 215; Zabłoć upraw. 1710, głos. 55; Bohukały upraw. 1640 głos. 115; Rokitno upraw. 1720, głos. 85; Pawłów upraw. 1100, głos. 430; Zakanale upraw. 2900 głos. 385; Hołowczyce upraw. 1940, głos. 115; Witulin upraw. 2100, głos. 470; Dubów upraw. 1740, głos. 65; Włodawa upraw. 4720, głos. 970; Parczew upraw. 1100, głos. 215; Ostrów Siedlecki upraw. 1310, głos. 185; Sławatycze upraw. 2050, głos. 115; Dębowa Kłoda upraw. 1995, głos. 65; Hańsk upraw. 2015, głos. 65; Horodyszcze upraw. 2100, głos. 58; Krzywo - Wierzba upraw. 2150, głos. 115; Opole upraw. 1705, głos. 145; Romanów upraw. 1900, głos. 45; Sobibór upraw. 2005, głos. 74; Tyśmienica upraw. 1925, głos. 115; Uscimów upraw. 2005, głos. 245; gm. Włodawa upraw. 2005, głos 115; Wola Wereszczyńska upraw. ?100, gos. 95; Wyryki upraw. 1865, głos. 370; Radzyń Podlaski upraw. 3945, głos. 2150; Międzyrzec upraw. 5600, głos. 3900; Os. Wohyń upraw. 2100, głos. 310; Komarówla upraw. 1800, głos. 210; gm. Biała upraw. 3400, głos. 360; Brzozowy Kąt upraw. 2040, głos. 160; Jabłoń upraw. 2130, głos. 145; Kąkolewnica upraw. 1970, głos. 240; Milanów upraw. 2450, głos. 410; Misie upraw. 2040, głos. 610, Siemień upraw. 1960, głos. 210; Suchowola upraw. 2150; głos. 72; Szóstka upraw. 1900, głos. 110; Tłuściec upraw. 2050, głos. 210; Zahajki upraw. 2010, głos 160; Żerocin upraw. 2740, głos. 125; Wisznice upraw. 3640 głos. 410.

Są to cyfry prawdziwe, w wielu wypadkach odbiegające od danych „oficjalnych“.

Np. w **Rossoszu,** gdzie na 1460 uprawnionych oddano kartek 210, Komisja naliczyła głosów... 740(?!). — Prawdopodobnie tego rodzaju różnice okazały się i w niektórych innych Komisjach.

Mussolini znowu grozi

wojną i wystąpieniem Włoch z Ligi Narodów

W sobotę zebrała się w Rzymie włoska rada ministrów pod przewodnictwem Mussoliniego. Szef Rządu włoskiego wygłosił przemówienie, w którem szczegółowo przedstawił rozwój sytuacji politycznej i militarnej w ostatnich dniach. Mussolini podkreślił, **że przygotowania włoskie w Afryce Wschodniej prowadzone są na dal bardzo intensywnie celem zabezpieczenia armji włoskiej przed atakami wojsk abisyńskich, których mobilizacja już się rozpoczęła.** W ramach programu militarnego w Afryce Wschodnej wzmocnione będą również włoskie siły zbrojne w Libji. **Włoskie siły zbrojne, lądowe, morskie i powietrzne — chwali się Mussolini — znajdują się w takim stanie, że mogą w każdej chwili przeciwstawić się każdemu niebezpieczeństwu.**

Przechodząc do omówienia sytuacji politycznej, Mussolini zajął stanowisko wobec powołania w Genewie „komitetu pięciu“ oraz wobec wywodów ministrów Hoare i Lavala. Przemówienia obu mężów stanu, oświadczył szef rządu włoskiego, nie mogły, ze zrozumiałych powodów wypaść inaczej ze względu na stanowisko Francji i Anglji wobec Paktu Ligi Narodów. Rada ministrów przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości przyjazne słowa, zawarte w przemówieniu ministra Lavala.

Włochy pragną przyjaźń z Francją pogłębić w interesie współpracy ogólno - europejskiej.

W związku z groźbą zastosowania sankcyj, które w dotychczasowych zatargach między członkami Ligi Narodów nigdy nie były stosowane, rada ministrów rozpatrzy kwestję, w jakich warunkach dalsze pozostawanie Włoch w Lidze Narodów byłoby uniemożliwione.

INNE DEPESZE NA STR. 1 i 2-ej.

Testament Sienkiewicza

znaleziony został w Kielcach

W Oblęgorku (Kieleckie) odnaleziono testament, pozostawiony przez Henryka Sienkiewicza. Testament, zgodnie z obowiązującemi przepisami, wręczono prezesowi sądu okręgowego w Kielcach, który uznał go za autentyczny. W najbliższym czasie nastąpi otwarcie i ogłoszenie testamentu.

Odnalezienie testamentu po wielkim pisarzu w 19 lat po jego zgonie, wywołało w Kieleckiem dużą sensację.

Opowieści egipskie

Odległa o parę kilometrów od Kairu wieś Ruzajk była widownią długotrwałej krwawej walki. Pewien luksorczyk wyruszył na czele orszaku krewnych i przyjaciół do Ruzajka po dziewczynę, którą niedawno temu poślubił (połączenie małżonków następuje tam w parę miesięcy po podpisaniu kontraktu ślubnego). Zgodnie z obyczajem współobywatele panny młodej, by okazać oblubieńcowi swój szacunek i niejako uznać związek, spotykają go z białemi chorągwiami i poczęstunkiem. Ale w danym wypadku ruzajczycy, mając jakieś dawne porachunki z rodziną pana młodego, poniechali wszelkich uroczystości. Ludzie z Luksoru, uznali to za ciężką zniewagę i uderzyli zbrojnie na Ruzajk. W wyniku walki 1 osoba została zabita, a 7 jest ciężko rannych.

Wiadomości Sportowe

Sobotnie sensacje sportowe

JUGOSŁOWIAŃSCY TENISIŚCI PROWADZĄ Z LEGJĄ 3:0. W sobotę Kukuljevic pokonał Wittmana 6:3, 3:6, 2:6, 6:0, 6:1. W grze podwójnej para Kukuljevic — Mitic pokonała parę Majewski — Wittman 6:3, 6:1, 6:3. Poza konkursem Jędrzejowska walczyła z juniorem jugosłowiańskim Miticem przegrywając 4:6, 5:7.

WALASIEWICZÓWNA POBIŁA REKORD ŚWIATOWY w Sosnowcu na 250 mtr. osiągając 30,8 sek. Na 100 mtr. miała czas 11,7 (rekord świata wyrównany).

Lekkoatletyka

MIĘDZYNARODOWY TRÓJMECZ L. ATLETYCZNY W KATOWICACH.

Jedyną ważniejszą imprezą sportową w niedzielę na Śląsku był lekkoatletyczny trójmecz w konkurencji międzynarodowej pomiędzy reprezentacjami Wrocławia — Śląska Niemieckiego i Polskiego Górnego Śląska.

W punktacji ogólnej pierwsze miejsce zajął Wrocław — 132 pkt., 2)— Śląsk Polski 110 pkt., 3) Śląsk niemiecki 78 pkt.

Poziom zawodów — niezły, choć wybitniejszych wyników nie było Na uwagę zasługują jedynie wyniki w nast. konkurencjach:

tyczka — 1) Sznajder (Polska) 390 cm., 2) Hartman (Wrocław) 380 cmt.

Skok wdal — 1) Kdeschil (Wrocław) 711 cmt., 2) Nowosielski 673 cmt.

Bieg na 1500 mtr.: 1) Motoc (Wrocław) 4:11,2 sek., 2) Orłowski — (Śląsk Polski) 4:12,7 sek. Porażka Orłowskiego, który był faworytem w tej konkurencji, stanowiła sensację zawodów.

Alpinizm

WYNIKI NAUKOWEJ POLSKIEJ WYPRAWY WYSOKOGÓRSKIEJ NA KAUKAZ. **W ostatnim tygodniu pobytu na Kaukazie grupa naukowa polskiej wyprawy wysokogórskiej pracowała w dolinie Bezingi około Misses Kosz (2.500 mtr. wysokości). Następnie zaś po kilkudniowym pobycie w Karasu w strefie lasów bukowych przeniosła się do doliny Baksanu pod Elbrusem. Stamtąd dr. Tadeusz Wiśniewski i docent Roman Wojtusiak dotarli do miejsca zwanego Widnokręgiem na Elbrusie, skąd roztacza się bajeczny widok na cały centralny Kaukaz. Niestety brak czasu nie pozwolił im dotrzeć do szczytu Elbrusu.**

WYNIKI BADAŃ NAUKOWYCH przedstawiają się niezmiernie interesująco. Prof. Marjan SOKOŁOWSKI w ostatnich tygodniach pobytu na Kaukazie przeniósł się na stałe do grupy naukowej i wysiłki swe skierował na badanie lasów, początkowo bukowych w dolinie Czereku bezengijskiego, a potem lasów sosnowych w dolinie Adyl-Sa pod Elbrusem. Materjały zebrane przez prof. Sokołowskiego są tembardziej ciekawe, że po raz pierwszy pozwalają nam wniknąć przy pomocy precyzyjnych metod badawczych w strukturę niewątpliwie pierwotnych lasów bukowych odmiennego azjatyckiego gatunku buku wschodniego (Fagus Orientalis).

Badania prowadzone przez dr. Tadeusza WIŚNIEWSKIEGO obejmowały na północnym Kaukazie przedewszystkiem florę mchów. Ilość gatunków znaleziona w czasie krótkiej stosunkowo ekspedycji, przewyższa znacznie liczbę gatunków odnalezionych dotąd na tym obszarze przez botaników rosyjskich. Pozatem dr. Wiśniewski zebrał zielnik roślin wyższych ze strefy alpejskiej.

Docent Roman WOJTUSIAK w czasie trwania prac grupy naukowej zebrał obfite materjały faunistyczne motyli, owadów beszkrzydłych, skorupiaków i t. d.

O ile prof. Sokołowski, dr. Wiśniewski i docent Wojtusiak pracowali zwykle razem w jednym poruszając się terenie, to magister Edward RUEHLE przez całe ostatnie trzy tygodnie obracał się jedynie w dorzeczu Czereku Balkarakiego.

Badania geomorfologiczne magistra Ruehle objęły wszystkie większe doliny tego dorzecza. Przeprowadzone zostały m. in. szczegółowe badania nad zmianami zlodowacenia w ciągu kilkudziesięciu lat ostatnich. Magister Ruehle stwierdził przy tej okazji znaczne cofanie się lodowców, dochodzące na największym lodowcu Kaukazu Dydh - Kotju - Bugoj - So do 600 mtr. Wiele drobnych lodowców, oznaczonych na mapie przed kilkudziesięciu laty uległo zupełnemu zanikowi. Należy zaznaczyć, że badania geomorfologiczne magistra Ruehle były prowadzone w wyjątkowo ciężkich warunkach. Odcięty od kontaktu z pozostałemi grupami, od bazy żywnościowej i obozu, był on zdany całkowicie na własną przedsiębiorczość. Do tego dołączyły się jeszcze trudności terenowe, szczególniej w górnym odcinku przełomowym Czereku. Otwory lodowcowe znajdowały się tam na wysokości przeszło dwu tysięcy metrów nad poziomem obecnym doliny. Należało więc pokonywać na niewielkich odległościach ogromne wzniesienia.

Należy podkreślić, że w wielu wypadkach grupa naukowa zawdzięczała wiele zawsze chętnej pomocy alpinistów.

Tabela loterji

9-ty dzień ciągnienia IV-ej klasy 33 Loterji Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

100.000 zł. nr. 84575.

Po *5.000 zł.* — 42725 48620 78393 156285 158769 183602.

Po *2.000 zł.* — 2952 4743 8998 33513 34953 35490 41870 61163 61820 64858 69820 70244 76794 83643 97085 103418 107857 108492 109713 113860 124748 129896 130078 148398 152979 154740 176113 180966.

Po *1.000 zł.* — 2363 3630 31554 37115 52295 54306 57714 66108 67642 68938 71028 78565 82267 86637 95287 101963 106475 107470 110205 125198 130211 131694 138497 141046 148793 154008 155033 155738 158008 161593 164848 167754 168245 173944 180879 182127 182955 184160.

Wygrane po 200 zł.

276 414 509 38 51 95 760 838 943 65 1036 68 396 630 783 818 65 2162 312 66 490 514 642 65 744 80 950 3182 479 621 79 557 889 914 50 61 4077 155 420 80 630 967 5041 273 368 682 87 6051 222 413 64 596 666 631 73 929 7098 305 30 76 470 561 809 8237 70 566 785 923 9123 261 382 545 845 10041 318 42 440 571 691 765 881 11243 313 22 433 618 871 926 78 12076 256 3140 73 565 613 99 714 864 909 38 13254 338 495 778 812 14205 26 41 574 619 61 889 15003 116 223 553 650 784 16540 632 52 767 860 17060 264 346 415 542 656 83 18147 79 270 92 333 558 84 642 742 960 69 19013 503 626 921 84 20015 166 353 689 811 58 21218 500 76 730 834 968 22191 225 37 90 561 736 800 90 908 23085 341 400 68 521 632 720 24128 204 16 349 440 96 638 732 49 837 909 25065 162 283 90 99 329 74 516 49 635 755 89 881 26006 53 64 369 576 607 31 99 895 99 960 27070 101 526 41 654 705 885 28003 85 140 223 34 327 45 409 68 517 37 934 35 29254 386 409 14 512 38 631 796 831 64 94 993 30121 927 31076 90 127 82 240 361 476 625 54 750 79 32071 270 73 90 322 609 54 60 727 33 933 44 88 33053 68 278 331 70 477 661 34047 79 150 242 301 480 537 658 719 72 857 61 35238 66 305 534 699 967 36003 13 154 227 41 76 98 359 408 18 67 533 767 71 867 83 97 929 48 37049 52 177 325 71 404 60 83 578 603 43 59 824 38083 152 291 356 58 84 511 51 830 66 39142 349 501 20 625 721 38 55 938 82 40137 67 77 367 577 669 796 41291 339 463 94 599 733 856 979 89 42202 346 66 453 83 586 633 882 911 43119 87 313 496 692 709 69 77 805 923 35 92 44020 35 230 383 402 52 58 529 41 674 45273 422 541 703 37 810 951 46124 203 346 72 91 549 732 855 47183 242 496 505 609 11 908 91 48039 78 143 226 335 416 86 517 706 49051 150 275 315 60 65 68 480 81 512 79 603 19 73 868 945.

50104 262 90 312 57 575 782 51301 62 691 822 65 76 52042 72 175 330 422 593 646 70 708 50 915 53039 227 33 48 515 754 882 54021 231 89 325 39 40 402 32 504 83 902 5 55180 902 56161 71 86 225 624 49 418 636 733 72 76 985 57140 307 417 37 613 17 750 82 811 58004 60 143 212 18 534 36 54 725 81 802 27 59270 79 83 504 65 80 644 723 30 993 60045 49 83 246 427 30 88 593 604 78 863 74 91 928 61045 47 67 79 209 48 316 55 734 44 875 988 90 62056 59 177 281 309 539 75 5838 63063 7 91 97 166 293 351 68 413 71 516 39 84 668 710 849 68 64279 345 50 420 59 93 775 865 920 80 65065 154 225 323 35 400 865 79 991 66026 34 110 33 298 374 660 702 998 67031 40 155 84 95 258 408 46 509 65 941 68014 267 315 24 44 46 47 503 12 22 220 59 20 752 82 872 69037 86 368 72 405 43 568 76 80 658 728 908 70525 875 958 71031 70 396 458 548 62 785 803 93 72070 203 25 30 582 706 7 45 49 814 55 84 912 73123 30 282 308 28 514 99 637 715 21 47 74065 88 93 167 207 46 369 452 76 526 813 39 42 75103 66 450 55 83 517 31 606 40 767 94 95 836 76075 119 325 39 448 53 90 507 42 97 629 98 731 95 824 904 77068 173 91 447 680 711 828 55 60 977 78290 747 67 69 837 84 79118 51 252 74 91 351 56 621 76 759 74 872.

80120 396 417 731 84 856 998 81371 628 37 709 890 82026 49 63 294 529 33 87 613 29 73 731 938 83025 121 58 91 224 86 323 27 36 421 535 76 88 605 731 32 837 956 65 81 84376 465 523 754 816 981 85032 153 62 225 26 59 400 23 41 527 849 86001 2 122 32 244 63 318 518 57 94 657 726 33 36 827 87067 162 238 85 95 325 32 445 69 533 46 77 612 75 795 8880 919 21 88067 142 253 421 49 558 678 823 89005 219 30 54 363 407 13 38 43 637 80 746 820 90042 88 264 643 704 14 66 73 93 817 77 906 13 91022 208 433 515 964 92037 66 100 55 253 70 93 427 533 685 776 811 83 963 93022 87 196 326 70 86 470 810 900 42 94170 433 84 86 508 96 610 29 721 998 95017 24 39 119 90 372 403 27 79 562 758 63 841 94 991 22 35 96013 160 62 258 303 541 890 904 15 20 97088 277 609 758 98056 77 403 553 614 97 794 849 50 904 48 97 99170 73 292 391 432 38 536 758 999.

100000 10 18 137 387 426 530 59 61 754 924 10134 259 84 326 502 24 25 651 69 821 44 942 102149 89 213 41 95 384 407 69 571 748 88 899 921 103089 92 107 218 57 322 552 898 995 104100 248 302 403 611 29 47 49 855 922 105007 261 597 688 788 872 106091 189 324 442 538 52 97 642 725 58 59 81 819 908 57 59 82 107054 102 697 760 877 958 68 108072 95 355 460 518 870 945 48 60 109039 61 168 428 592 600 17 900 27 33 55 64 84

110006 47 163 381 85 503 58 600 729 937 94 111001 72 87 133 82 92 280 380 488 689 729 56 58 820 954 112029 94 176 252 605 53 90 95 748 78 896 915 25 13014 97 254 59 300 522 90 605 23 48 62 99 703 810 114027 99 182 216 47 482 94 683 730 97 863 115029 181 85 93 220 308 45 405 18 42 72 532 73 605 10 11 87 741 78 116021 61 167 81 216 318 69 413 51 64 579 638 56 709 869 117037 64 165 527 800 901 118030 171 259 88 521 713 818 905 52 55 119283 319 34 77 429 518 99 637 48 741 991

120013 34 40 450 755 849 75 917 85 121077 173 246 47 63 822 429 615 722 851 70 94 919 61 80 122089 169 202 70 79 420 518 616 733 862 123089 121 262 78 384 77 463 520 53 77 892 124042 245 320 41 59 471 637 890 125002 56 18 395 454 548 784 800 99 126077 134 219 911 601 924 47 127057 70 122 271 418 35 95 525 77 633 736 802 46 52 128041 70 86 216 413 63 818 931 29058 489 655 706 75 834 39 908 73

130257 373 405 651 777 848 60 131015 78 238 54 301 22 33 83 452 60 94 533 829 132061 74 131 323 89 457 50 553 612 81 92 707 814 950 61 83 133015 84 406 574 682 134001 136 37 212 305 43 896 995 135015 201 56 64 848 902 136077 136 241 88 328 78 430 55 545 99 752 137026 98 169 89 269 368 79 417 25 27 609 812 73 991 38054 125 44 330 401 48 684 757 852 74 974 78 139146 233 308 557 606 13 703 20 707 40 918 91

140113 91 290 301 57 413 62 798 141047 273 76 345 82 404 8 19 578 704 845 51 906 142046 52 155 66 271 734 143038 204 8 23 383 485 88 599 650 733 94 869 941 144183 210 28 49 389 483 544 68 604 91 853 90 901 43 78 145185 246 68 413 515 605 739 54 838 954 146086 157 214 20 77 466 559 617 732 41 88 982 47122 297 319 447 677 852 98 917 68 148213 61 95 363 93 495 646 866 941 87 149017 410 77 92 562 73 684 89 99 150105 216 42 421 519 75 616 728 77 908 38 83 151110 24 280 89 402 519 75 600 2 24 31 816 61 928 87.

152166 202 439 88 724 64 81 877 99 961 153282 365 502 29 31 83 709 835 70 76 154151 76 206 327 67 467 567 655 707 75 940 67 94 155041 49 157 63 93 201 307 24 32 428 45 538 67 647 80 761 62 847 82 91 921 156010 127 211 84 314 400 79 84 96 640 43 794 836 50 58 997 157139 64 89 202 344 504 44 69 614 68 717 29 902 44 158032 47 92 123 371 418 78 634 743 97 922 52 159062 122 81 273 335 660 718 902 21.

160005 35 39 72 73 135 220 88 315 509 33 636 954 161041 76 84 122 77 97 260 399 490 592 850 933 162044 202 10 83 423 62 75 76 808 920 96 163275 331 45 460 651 887 911 164151 242 49 88 347 563 82 724 920 65 165034 77 142 309 20 472 95 920 95 702 88 921 70 166057 84 144 203 593 699 701 805 11 94 95 941 84 167344 74 425 79 664 52 95 168116 58 217 33 334 64 580 91 169508 97 615 53 82 759 78 170056 96 264 314 87 484 959 171106 81 247 429 43 653 75 788 809 16 172002 155 333 485 509 43 613 80 776 96 173078 97 131 246 312 459 510 31 621 27 901 174193 232 735 39 833 989 175040 146 82 216 59 99 346 438 91 628 56 997 176048 218 74 308 45 836 71 968 91 177056 59 67 145 213 25 356 434 47 538 747 848 970 178002 59 68 132 47 85 96 229 437 52 68 549 633 723 49 960 179079 234 37 52 315 71 81 437 47 599 823 86 919 57 180068 103 318 733 830 71 181162 202 587 628 85 92 794 182043 57 96 481 519 810 930 183055 125 320 432 552 86 606 866 78 914 89 184012 237 320 474 554 92 756 929.

III ciągnienie

Wygrane po 200

292 359 661 857 88 1751 2039 3492 522 740 95 4101 10 453 500 619 965 5543 6558 647 728 39 7311 8062 81 101 9398 570 794 10199 348 539 11254 732 903 8 12413 574 709 13169 278 339 519 14433 581 611 864 15114 490 789 962 16194 519 944 1705 460 18336 19047 462 560 883 20235 715 962 21107 567 68 766 804 22295 761 79 87 23123 35 363 525 675 24066 181 423 518 46 616 78 719 25000 31 116 315 448 563 26171 444 91 874 27051 56 112 416 57 89 991 2806 9 33 90 284 29023 124 739 964 30296 313 31019 146 697 930 43 49 32226 336 58 540 807 942 75 33259 683 704 34235 35051 67 75 85 939 48 36038 133 242 387 711 915 38 37032 533 82 714 955 38026 689 702 41 836 39290 423 57 807 40 915 83 85

40160 469 16 85 641 67 763 66 41367 611 42114 300 70 43116 49 399 485 584 86 869 33 74 44203 86 371 89 637 59 61 730 34 60 80 829 35 996 45055 661 847 46558 677 721 86 963 59 47667 746 956 48127 417 20 881 49176 395 511 682 900 50109 204 63 354 550 71 834 67 51149 501 861 988 52349 24 833 53172 627 37 716 72 958 54022 585 666 915 80 87 55400 2 32 553 95 727 56146 284 331 64 549 57253 523 711 929 55 58068 92 465 531 971 59024 183 222 304 442 60614 905 61021 39 421 789 822 829 62355 538 626 799 942 63138 284 679 886 919 64074 165 410 48 528 672 941 65067 104 430 78 830 935 47 66008 76 97 723 844 907 26 67025 528 644 801 68019 356 447 635 69117 273 81 335 459 551 70005 307 540 652 742 813 71795 823 70 72243 96 499 73204 32 98 327 74 74097 543 611 98 865 952 75014 15 119 72 285 364 659 76049 57 376 93 532 81 664 738 890 912 18 33 75 77060 103 217 99 509 685 78045 63 85 497 563 79245 360 451 544 704 883 80039 303 467 522 91 649 787 81290 348 91 644 66 736 829 91 82442 567 798 812 98 905 43 83190 721 52 81 926 84269 475 664 739 874 85046 289 85011 378 428 83 667 880 945 87002 269 691 764 906 88076 173 225 41 379 872 903 17 89272 523 679 90187 213 304 77 636 796 91446 512 832 72 919 96 92239 340 65 438 732 995 93174 587 850 94393 803 982

95215 35 320 75 854 69 96062 278 533 52 97122 302 39 409 10 562 773 959 60 98240 344 417 19 600 4 700 40 76 815 59 931 99028 145 306 36 923 100161 773 852 101216 24 51 456 960 102247 311 59 2660 750 83 103009 169 298 509 670 899 104311 644 876 90 105001 46 175 253 65 905 106211 632 58 814 77 939 107110 295 362 559 758 860 937 76 108252 361 821 109128 370 77 409 677 110427 96 956 111079 111 41 202 77 460 112497 586 667 716 826 983 113264 388 426 39 98 581 994 114079 507 632 764 115092 255 68 371 768 87 903 116110 71 562 91 909 117005 96 205 37 355 423 663 118519 39 87 119295 350 838.

120042 95 180 830 59 121105 579 655 62 91 907 122153 267 431 898 904 26 123043 305 508 622 715 124112 86 125231 36 353 64 82 91 710 870 981 126151 320 26 413 17 684 93 746 860 944 79 127393 876 128066 72 103 312 79 536 654 77 766 978 129025 536 684 876 130008 98 162 617 131197 678 721 23 27 923 132439 64 516 723 846 84 952 133110 239 336 53 54 766 889 134140 455 87 959 135019 411 735 136329 593 637 91 137152 68 833 77 956 138152 57 622 710 881 969 82 139202 5 694.

140151 228 78 339 533 628 986 141392 510 142015 109 89 657 703 814 143202 498 560 751 824 955 144355 591 815 145019 111 30 236 61 540 697 979 146042 78 79 281 552 96 624 745 824 147357 87 473 526 628 742 148016 445 67 556 860 149268 478 85 602 853 985 150291 693 929 151226 318 499 778 914 94 152432 58 554 780 859 153027 72 252 70 875 959 154152 231 338 469 155227 745 853 968 156072 469 586 619 843 157357 628 99 159060 135 547 744 923 73 159241 68 430 511 24 624 879 963.

160002 110 254 301 161121 71 275 607 13 31 760 162097 223 301 548 864 930 163095 371 414 81 548 164085 214 491 636 165068 285 166286 611 49 718 167029 64 178 234 549 84 692 732 883 168077 137 65 844 933 169037 91 306 8 607 762 885 987 170111 302 32 38 406 735 874 912 68 71 171297 437 55 582 664 172013 23 150 256 480 957 173338 542 619 771 805 174136 95 [illegible] 321 75 452 533 175633 [illegible] 36 [illegible] 176105 24 36 601 768 855 177274 420 516 95 620 942 178304 596 647 743 808 36 970 179098 219 479 510 648 49 875 983 180006 273 356 488 563 181136 255 71 811 921 42 75 182047 355 96 432 638 58 726 183001 59 324 82 432 774 184171 860 75 95.

IV ciągnienie

Główne wygrane

20.000 zł. — 142556

10.000 zł. — 2826 60487 156416 36852 51063 167215

5.000 zł. — 8871 135336 162572

2.000 zł. — 23365 24435 41315 52243 66434 77037 82531 106565 115023 125273 127828 140930 141895 154610 160094 165399 170213 173307 181276

1.000 zł. — 7349 8479 14442 16137 17523 19809 24697 24249 32803 36360 40469 52633 53017 63862 69612 71202 79125 90067 90346 92675 103323 105936 120111 123325 125900 126330 142079 163655 169551 173151 177228

Wygrane po 200 zł.

152 366 510 634 50 57 880 1102 213 79 324 648 53 960 2040 148 70 432 538 690 870 95 916 31 3230 764 4164 699 825 5029 660 860 981 6532 660 87 794 960 7828 36 8519 863 9283 382 489 826 10365 883 11319 33 665 12016 209 657 925 13415 800 14898 15005 145 224 16407 671 170187 459 596 749 962 18636 795 19027 543

20229 369 958 21262 523 908 22339 521 40 66 909 23175 394 96 467 90 587 96 651 24449 515 991 25087 784 836 26035 132 424 92 595 647 27191 393 403 568 88 28386 29164 356 458 668 760 976 30129 352 574 31247 57 32015 116 203 32 33 432 554 691 735 62 970 33199 234 311 47 34091 406 29 511 635 742 845 969 35605 36218 828 932 37142 367 964 38145 224 472 673 746 71 995 39322 852 964 40048 92 99 106 217 23 569 608 41333 403 863 42160 245 99 484 511 43012 153 781 909 44022 116 236 89 361 421 502 45185 701 57 800 953 46412 564 47031 377 466 545 48004 76 294 429 539 661 88 720 953 49137 51 278 82 96 369 431 654 837 45 909 50018 188 365 516 22 49 97 606 51321 42 91 441 611 52154 724 56 820 944 53042 312 26 93 417 19 614 820 73 99 986 54102 13 254 670 55759 830 62 56297 963 57076 349 70 492 912 58064 327 432 561 611 29 59468 532 94 668 743

60210 329 86 458 616 705 952 61194 213 81 62390 725 73 925 41 72 63130 278 335 538 90 94 803 51 913 64027 227 569 656 959 65482 578 79 66360 650 67107 623 753 68131 69000 28 204 410 70086 152 344 643 734 814 91180 443 705 19 72116 63 631 47 92 82 852 928 73079 110 83 362 419 49 661 726 927 74584 75107 68 902 99

76069 284 596 993 77198 316 887 933 78194 99 324 429 47 542 51 776 867 79168 228 90 315 441 503 14 20 654 799 923 80122 715 827 81059 181 221 311 550 675 81 728 82001 51 207 22 430 44 99 538 89 693 744 841 917 34 40 83630 743 974 84010 32 123 250 331 62 574 85353 450 511 975 86128 517 662 781 87401 99 88029 345 412 998 89049 162 82 536 917 90275 541 98 757 964 68 91116 55 294 716 58 92033 284 92 398 606 76 82 786 93074 300 551 755 820 94163 90 266 67 398 435 528 70 657 757 77 839 87 921 95065 105 354 450 538 757 99 927 96043 269 463 598 790 951 97059 61 319 85 522 74 654 743 90 886 932 98293 492 643 61 742 99010 149 587 664 801.

100028 94 427 524 666 733 65 821 101321 40 459 700 102292 374 565 843 908 29 103200 104051 194 296 427 688 711 838 57 105297 591 636 739 863 934 106425 608 36 788 813 107036 467 550 63 665 771 995 108025 138 282 350 94 781 974 110057 160 78 259 87 314 42 523 640 846 111199 670 112442 632 903 71 113072 167 243 545 627 922 114111 420 588 966 115116 71 292 99 362 633 53 97 116105 76 271 595 117004 357 118239 433 71 552 53 753 930 119027 117 322 650 801 92 948.

120056 386 592 752 74 966 121046 53 54 113 72 304 598 709 122157 619 80 760 939 123182 298 362 423 612 87 91 846 59 53 958 124041 546 627 927 125066 221 501 818 79 907 126128 459 516 960 99 127282 941 73 128146 622 968 129115 328 602 568 667 879 130115 677 832 88 131155 259 459 840 951 132234 96 443 558 768 903 133019 331 56 517 134031 429 89 571 758 863 135861 908 136366 439 539 44 798 800 137199 235 92 330 92 488 97 676 768 138259 453 527 34 627 786 857 139180 203 317 459 140052 162 63 239 57 366 837 141270 88 572 626 96 840 78 143154 85 234 305 9 438 657 770 874 76 976 144044 57 214 390 597 630 713 49 97 922 145084 341 731 885 146262 378 422 981 97 147047 256 474 760 857 911 148080 818 149176 299 691 872.

150047 54 86 119 260 316 505 52 839 151142 204 43 304 414 597 756 837 47 152115 235 419 153384 626 770 154006 590 634 155420 503 615 156259 408 24 42 55 827 61 157380 582 731 39 50 158015 88 33 510 159167 796 16729 97 925 161067 123 45 287 551 162170 235 387 495 986 163064 110 543 776 87 965 164033 353 412 64 165100 81 382 539 733 859 166180 88 229 46 476 704 907 167184 289 403 536 908 51 168042 150 72 571 660 811 65 941 169078 169 206 376 469 804 937.

170064 304 551 64 858 913 28 75 91 171484 748 878 939 172614 756 999 173393 669 768 88 174049 114 870 175020 81 442 51 621 877 79 93 176358 415 742 815 177112 65 278 353 659 178357 846 932 71 75 179114 34 428 500 83 89 94 682 910 79 180035 170 181015 348 789 838 4 97 999 12203 600 183697 751 801 58 184215 468 632 96.

Komendant Policji Państwowej
w Wołominie w roli cenzora

Jeden z właścicieli piekarń w Wołominie, p. Jan Żmudzki, który zmuszał robotników do kilkunastogodzinnej pracy na dobę, nie chciał zgodzić się na podpisanie ze Związkiem umowy zbiorowej, która miała położyć kres przedłużaniu czasu pracy, co zmusiło robotników do ogłoszenia bojkotu pieczywa Jana Żmudzkiego ,aby przy pomocy społeczeństwa zmusić go do uznania elementarnych praw robotniczych.

Ogłoszony bojkot dawał wspaniałe rezultaty. Ale właściciel, który nie mógł sam sobie dać rady, aby zmusić konsumentów do kupowania pieczywa, zwrócił się widocznie do policji w Wołominie, której komendant p. Skibiński, zabrał legalne odezwy rozdającym je robotnikom i nie chce ich zwrócić, tłumacząc, iż mają jeszcze, jak słyszał, 80 tysięcy... to im wystarczy, a te on musi mieć dla siebie!!

P. komendanta obchodzić nie powinno, ile odezw jest jeszcze do rozdawania. Obowiązkiem jego czuwać nad bezpieczeństwem, a nie wyręczać p. cenzora, który, jak dotąd, daje sobie w zupełności radę.

Sądzimy, iż władze zainteresują się tą sprawą i pouczą gorliwego komendanta o należących do niego obowiązkach.

Życie codzienne

Wiadomości z całego kraju

POŻAR MOSTU. — Na Wiśle koło Grudziądza zapalił się most kolejowy, przez który prowadzi linja Warszawa — Gdynia. Po przeszło godzinnej walce w trudnych warunkach, udało się ogień w zupełności zlikwidować. Jak ustaliły dochodzenia, pożar spowodowany przez powracające z manewrów kuchnie polowe, które nie były odpowiednio zabezpieczone. Z kuchen tych wypadł ogień, od którego zajęły się drewniane podkłady, leżące na wiązaniach mostu.

OFIARY „CZARNEJ ŚMIERCI". — Na kop. „Boer" w Kostuchnie zasypany został węglem 37-letni górnik Paweł Kwaśny, ponosząc śmierć na miejscu. Zwłoki ofiary wypadku wydobyto na powierzchnię. Osierocił on żonę i czworo dzieci.

W podziemiach kop. „Śląsk", na skutek zawalenia się filara, przygniecony został węglem 24-letni Wincenty Spyra. Mimo natychmiastowej akcji ratunkowej, nie udało się Spyry utrzymać przy życiu.

PODWÓJNE SAMOBÓJSTWO. — Naskutek nieporozumień z dalszą rodziną, otruła się esencją karbolową Janina Miturska, osierocając dziecko i męża. Mąż, Bolesław Miturski, niemogąc przeżyć śmierci żony, odebrał sobie życie także przez otrucie.

15-LETNI CHŁOPIEC MORDERCA. — 15-letni Paweł Klemta, syn gospodarza z miejscowości Zduny w poznańskiem, zarąbał siekierą 39-letnią Katarzynę Lorentz, przyjaciółkę jego ojca, która rzekomo buntować miała ojca przeciw synowi.

STRASZNY WYPADEK. — Podczas młócenia zboża w Kraszyce pow. Strzelno. 30-letnia robotnica Anna Nowakówna, zsunęła się ze stogu w dół. W tem miejscu w ziemi stały zatknięte widły. Trzon wideł wbił się Nowakównie w podbrzusze na głębokości 25 cm. Stan chorej, wskutek zakażenia krwi, jest beznadziejny.

OKRUTNY SAMOSĄD. — W lesie należącym do gminy m. Lwowa w Hołosku Wielkim, zmasakrowany został pałkami przez strażników leśnych Karol Oszczudlak, zamieszkały przy ul. Podlewskiego Nr. 16, ujęty na kradzieży drzewa. Oszczudlka opatrzył lekarz pogotowia. Policja podjęła dochodzenie.

HULBERT FOOTNER 63

Niebezpieczny ładunek

Z upow. autora przełożyła Wacława Komarnicka

Tymczasem razem z Lesem przeszukiwała starannie kabiny do ubierania, znajdujące się w dalszym końcu basenu. W jednej z nich znaleziono pantofle i płaszcz kąpielowy Horacego. Już to samo było godne uwagi, nikt z nas bowiem nie trudził się nigdy używaniem kabiny, rzucało się poprostu rzeczy na najbliższej ławce.

Wreszcie na schodach ukazał się Frank Tanner. Nie wiem, czy inni zwrócili na to uwagę, ale przyszedł razem z Adelą. Zauważyłam, że stoi ona na wyższej kondygnacji, skąd mogła słyszeć wszystko, nie będąc widziana. Tanner był to nieprzyjemny młody człowiek. Nie starał się wcale ukrywać swych uczuć, z tępą złośliwością w wypukłych oczach patrząc na ciało, przykryte prześcieradłem. Miało się wrażenie, że za chwilę kopnie trupa.

Mme Storey wyszła na jego spotkanie. „Doktorze", rzekła, „trzeba dokonać sekcji".

Mme Storey wyszła na jego spotkanie. „Doktorze", rzekła. „Trzeba zrobić sekcję".

„Nie widzę potrzeby", odparł. „Ten człowiek najwyraźniej utonął. Był prawdopodobnie niespełna rozumu. To najłagodniejsze określenie, na jakie możemy teraz się zdobyć".

„Dobry pływak nie może utonąć, chyba że zwiąże sobie nogi i ręce", odpowiedziała Mme Storey łagodnie. „Żeby nawet bardzo chciał umrzeć, członki jego mimowoli wykonywałyby odpowiednie ruchu".

„Może Horacy dostał ataku sercowego pod wodą", wtrąciła nieśmiało Celia.

Wszyscy przyjęli to przypuszczenie z ulgą. Mieliśmy już dosyć morderstw. „Możliwe", powiedziała Mme Storey. „Właśnie trzeba zrobić sekcję, żeby się o tem przekonać".

„Nigdy nie robiłem sekcji", oświadczył gniewnie Tanner.

„Za czasów studenckich musiał pan asystować przy niejednej".

„Nie", odparł ze złością. „Nie wiedziałbym nawet, jak zacząć".

Mme Storey nie traciła cierpliwości. „Byłam już obecna przy sekcjach i mogę panem pokierować. Musimy się przekonać, czy w płuca ch jest woda".

„Uważam, że nie ma pani prawa mi rozkazywać", rzekł Tanner zuchwale. „Mówi pani, że zawarła z Horacym Laghetem pewną umowę. Otóż on nie żyje, co tem samem rozwiązuje wszelkie umowy. Nie tknę ciała bez upoważnienia najbliższych krewnych".

„Mme Storey zwróciła się do Lesa. „Czy zawiadomiono Adrjana o wypadku?"

„Tak, proszę pani".

„Trzeba go tu sprowadzić".

Les pobiegł na górę. Mme Storey zapaliła papierosa. My wszyscy oczekiwaliśmy z bijącemi sercami dalszego rozwoju wypadków. Pokój, w którym więziono Adrjana, parę zaledwie kroków dzieliło od szczytu pierwszej kondygnacji schodów, to też trzeba było jednej chwili, aby zbiegł na dół. Oczy jego miały obłędny wyraz. Za nim znacznie spokojniej podążał Les.

Adrjan usunął nas gwałtownie z drogi i podbiegł do ciała. Padłszy przed niem na kolana, z czułością uchylił rąbek prześcieradła. „Och, Horacy! Horacy!" rozpaczał. „Och, mój bracie!" Klęcząc wciąż, zakrył twarz rękami. Scena robiła na mnie wrażenie czegoś teatralnego. Oczy Adrjana były suche.

Mme Storey pozostawiła mu czas do zapanowania nad sobą. „Adrjanie", rzekła, „konieczna jest sekcja dla ustalenia przyczyny zgonu. Doktór żąda pańskiego upoważnienia, zanim do niej przystąpi".

Zerwał się na równe nogi. „Sekcja!" zawołał z prawdziwem, czy też udanem przerażeniem. „Pani ma na myśli... .pokrajać go! O, Boże, nie! Mój brat! Nie! Nie!"

„Z chwilą, gdy dopłyniemy do portu, sekcja będzie nieunikniona" powiedziała cierpliwie Mme Storey, „prawo tego wymaga".

„Jeżeli będę musiał się zgodzić pod przymusem, to trudno!" wołał Adrjan. „Ale nigdy nie dam dobrowolnie zgody! Nie! Nie! Nie!"

(D. c. n.).

Strajk rymarzy w Warszawie

Już czwarty tydzień strajkują rymarze w liczbie około 700. Fabrykanci chcieli obniżyć i tak głodowe płace rymarzy: przeciętny zarobek rymarza I kategorji wynosi około 50 złotych tygodniowo przy pracy najwyżej sześciu miesięcy w roku.

Robotnicy wystąpili do walki o umowę zbiorową i o uznanie Zw. Zaw. Odbyły się już dwie konferencje w Insp. Pracy, lecz bez skutku.

Podczas pierwszej konferencji fabrykanci uchylili się od konferowania z przedsatwicielami Związków. Solidarna walka robotników zmusiła fabrykantów do zwołania konferencji, wraz z przedstawicielami Związków. Fabrykanci zaproponowali nowy cennik, przewidujący obniżkę płac o 10 proc.

Robotnicy kategorycznie odrzucili propozycję fabrykantów i żądają płac według taryfy z r. 1934. Strajkujący robotnicy również odrzucili propozycję arbitrażu. Strajk nadal trwa.

Zarząd Główny Centr. Zw. Rob. Przem. Skórzanego zwraca się do wszystkich swoich oddziałów o podjęcie akcji pomocy na rzecz strajkujących. Obowiązkiem wszystkich oddziałów jest postarać się, aby nie wykonywano pracy na prowincji dla fabryk rymarskich w Warszawie, objętych strajkiem.

O dach nad głową

Zgłosiły się do naszej redakcji osoby, zamieszkałe w domu przy ulicy Wolskiej Nr. 73, który, jak pisaliśmy, ma ulec rozbiórce.

Ludzie ci twierdzą, że stan budynku nie grozi niebezpieczeństwem, co miała zresztą orzec odbyta w końcu czerwca czy w lipcu inspekcja.

Jakkolwiekbądź sprawa przedstawiałaby się, uważamy, że ludzie są w zupełności uprawnieni domagać się zabezpieczenia im dachu nad głową.

Z sali sądowej stolicy

W OBRONIE ZIEMI.

Sąd Okręgowy rozpatrywał wczoraj sprawę niezmiernie ciekawą.

We wsi Dziekanów Polski pow. Warszawskiego, miano budować tamę, broniącą przeciw powodziom.

Miejscowi włościanie byli przeciwni tej pracy, gdyż wieś posiadała na wysokim stosunkowo brzegu Wisły pola i łąki, które na powodziach nie ponosiły straty, lecz przeciwnie, zyskiwały, gdyż woda przynosiła muł, użyźniający grunta. Wobec decyzji co do budowy wału włościanie zwrócili się do władz o przysłanie przed rozpoczęciem robót, Komisji Szacunkowej dla ocenienia straty, jaką miała wieś ponieść. Zanim przybyła Komisja, zjawili się robotnicy i przystąpiono do budowy. W rezultacie włościanie stanęli wobec faktu, iż prośby ich nie zostały uwzględnione. Cała wieś została poruszona i z górą 300 ludzi przybyło na miejsce robót. Delegaci Jan Przytuła i Józef Łuczak, zwrócili się grzecznie do kierownika robót (podkreślali tę grzeczność świadkowie na rozprawie), prosząc o przerwanie prac do czasu przybycia Komisji szacunkowej. Gdy odpowiedź padła odmowna, włościanie zaczęli odbierać taczki i łopaty robotnikom, uniemożliwiając im pracę. Przybyła policja z posiłkami i zaczęto tłum rozpędzać. Aresztowano i pod Sąd postawiono „delegatów" włościan, którzy probowali konferować z kierownictwem robót: Jana Przytułę i Józefa Łuczaka, członka Stronnictwa Ludowego.

Sąd Okręgowy skazał ich na 10 miesięcy więzienia każdego, zaliczając kilkumiesięczny pobyt w więzieniu prewencyjnem, a resztę kary zawieszając na lat 4.

W motywach Sąd podkreślił, że oskarżeni działali pod wpływem przywiązania do ziemi i w poczuciu doznanej krzywdy. Bronił adw. Br. Lewy.

„AGRIL" TERENEM ZBRODNI.

W maju 1935 roku na terenie zabudowań „Agrilu" dokonano ohydnej zbrodni, zgwałcenia jednej z pracownic. W nocy trzej osobnicy wyłamali siłą drzwi do sypialni t. zw. bandosek, a jeden z nich zterroryzowawszy nożem jedną z dziewcząt, 17-stoletnią Helenę Ch. nietylko ją zgwałcił, ale zmusił jeszcze do tego, by podczas strasznej sceny na oczach przerażonych dziewcząt śpiewała. Mimo energicznych poszukiwań, odnaleziono tylko jednego z trzech opryszków, przyczem poszkodowana bała się przybyć do sądu, gdyż zbrodniarze zagrozili jej śmierci w razie obciążających zeznań. Świadek oskarżenia Kupczykówna, która rozpoznała w oskarżonym Zygmuncie Politowskim gwałciciela koleżanki, na rozprawie z niewiadomych przyczyn zmieniła zeznania i twierdziła, że go nie poznaje.

Sąd skazał Politowskiego na 2½ lata więzienia, zaliczając areszt prewencyjny.

WÓDKA — WRÓG SZCZĘŚCIA.

Tragiczną sprawę będzie w najbliższym czasie rozpatrywał Sąd Okręgowy Warszawy. Przed sądem stanie Franciszka Sadowska, mieszkanka wsi Zastaw koło Wawra, oskarżona o zabójstwo męża w efekcie. Sadowska zameldowała się sama do posterunku policji w Wawrze, przyczem tragiczna jej opowieść przeplatana była spazmatycznym płaczem. Nieszczęśliwa cierpiała stale, gdyż mąż był nałogowym pijakiem. Żonę zaraził kilkakrotnie chorobami wenerycznemi, przyczem ostatnio dotknięta została luesem. W tragiczną noc pijany Sadowski wszczął awanturę w czasie której rzucił się na żonę z siekierą. W obronie jej stanął 17-letni syn Julek, tak, iż cudem uniknęła śmierci z rąk rozszalałego pijaka. W obronie własnej uderzyła męża siekierą w głowę, a gdy padł pobiegła na posterunek.

Zbadany przed śmiercią Sadowski przyznał, że przyszedł do domu pijany, ale nie pamiętał żadnych okoliczności w związku z tragiczną sceną. Śmierć Sadowskiego nastąpiła po kilku tygodniach, wskutek zapalenia mózgu.

Bronić będzie w tej ciekawej sprawie adw. J. Szczerbiński. I. K.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Wkrótce otwarcie nowego sezonu pod kierownictwem Stefana Jaracza.

TEATR WIELKI - OPERA: Dziś i codziennie widowisko amerykańskie „Rose Marie".

TEATR NARODOWY: Dziś „Walka kobiet" Scribe'a w tłomaczeniu Jana Lorentowicza.

W przygotowaniu „Pan Damazy" Blizińskiego z Zelwerowiczem w roli tytułowej.

TEATR POLSKI. Dziś „Urodziny", wesoła komedja Bus Feketego z Węgrzynem w roli głównej.

W próbach „Król Lear" Szekspira z Węgrzynem w roli tytułowej.

TEATR LETNI: Dziś pogodna krotochwila Letraza „Kubuś" z Kurnakowiczem w roli głównej.

TEATR MAŁY: Dziś pogodna komedja „Wiosenne porządki" Huxleya

TEATR NOWY: Dziś ciesząca się w ub. sezonie wielkiem powodzeniem „Szesnastolatka".

We czwartek 19 września, premjera najnowszej sztuki M. Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej „Powrót mamy".

TEATR MALICKIEJ. Dziś komedja R. Niewiarowicza: „I co z takim robić?" z Malicką i Sawanem.

TEATR „CYRULIK WARSZAWSKI" — Kredytowa 14. Dziś aktualna satyra „Na jeża" z udziałem całego zespołu. Pocz. o godz. 7.15 i 9.45

TEATR WIELKA REWJA. Ostatnie dni pełnej humoru operetki Abrahama „Przygoda w Grand Hote-

TEATR „HOLLYWOOD": Dziś rewja inauguracyjna p. t. „Dla ciebie, Warszawo".

Dalszy wzrost kosztów utrzymania

Komisja do Badania zmian kosztów utrzymania rodzin pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu w Warszawie, urzędująca przy Głównym Urzędzie Statystycznym, obliczyła wzrost kosztów utrzymania w mies. sierpniu r. b. w porównaniu z lipcem r. b. o 0,8 proc., przyczem koszty żywności wzrosły o 1,9 proc. i opał o 1,1 proc. **Jest to już czwarty miesiąc zwyżki cen artykułów pierwszej potrzeby, a więc i kosztów utrzymania. W maju r. b. koszty te wzrosły o 0,2 proc., w czerwcu — o 1,1 proc., w lipcu — o 5,4 proc.**

Cyfry te są znamienne w chwili obecnej, kiedy dają się słyszeć pogłoski o projekcie obniżki płac urzędników państwowych.

PODROŻENIE PIECZYWA.

Od poniedziałku, 16 b. m., cech piekarzy warszawskich podwyższył ceny pieczywa, a mianowicie chleba pytlowego i nałęczowskiego (800 gramów) w hurcie z 26 do 28 gr., w detalu z 28 do 30 gr., razowego i sitkowego w hurcie z 20 do 22 gr., w detalu z 22 do 24 gr. za kg. oraz bułeczek w hurcie z 3 do 4 gr., w detalu z 4 do 5 gr. za sztukę i bułek pszennych wagi 500 gramów w hurcie z 25 do 30 gr. i w detalu z 30 do 35 gr.

Zamachy samobójcze

Znowu samobójstwo w komisarjacie

25-letnia kobieta niewiadomego nazwiska i adresu, otruła się spirytusem denaturowanym w bramie domu Czerniakowska 212.

20-letnia kobieta również niewiadomego nazwiska i adresu, napiła się esencji octowej w bramie domu Okrąg 7.

23-letnia Antonina Romanowska, kontrolna (Żerań), będąc zatrzymana w areszcie X-go komis., zraniła się szkłem w lewe przedramię.

29-letnia Apolonja Wojtlska,— bez zajęcia (Siedzibna 12), otruła się esencją octową przy ul. Oliwskiej, na Nowem Bródnie.

Wszystkim desperatom pomocy udzieliło Pogotowie.

Zabójstwo w Gocławku

Wczoraj rano w szpitalu Przemienienia Pańskiego zmarł 23-letni Jan Ładny, bez zajęcia, który dnia 12 b. m. w Al. Marsa 10, w Gocławku, został postrzelony przez Jana Czapskiego (Miszewska 28). Jak wiadomo Czapski, na tle porachunków osobistych z Ładnym, którego namawiał do kradzieży, dokonał najścia na sklep spożywczy i mieszkanie Janiny Rudnickiej, która została zraniona w lewą dłoń. Nadto ofiarą strzałów padła pasierbica Rudnickiej, 18-letnia Janina, która została ranna w szyję i lewą łoptkę.— W czasie, gdy Czapski strzelał w mieszkaniu, na progu przed wejściem stał na czatach 15-letni Marjan Prasuła (Otwock), który wystrzelił dwukrotnie z rewolweru w stronę męża Rudnickiej, Antoniego, lecz na szczęście, chybił. — Czapski, który dał 14 strzałów,— chciał następnie odjechać na rowerze Ładnego, lecz w ostatniej chwili rower porzucił. Policja powiatu warszawskiego zajęła się odszukaniem zabójcy i jego młodocianego kompana. Zaznaczyć należy, że w przedzień krwawego najścia na mieszkanie, Czapski natknął się na szosie pod Wawrem na Ładnego, dając do niego kilka strzałów z rewolweru, przyczem lekko zranił go w lewą rękę i przedramię.

Wyścigi konne

ZAPISY NA DZIŚ:

I gonitwa 1.600 zł. dla 3 . i st. og. i kl. Dyst. 2.100 m. Grazia Mieszkowskiego, Amor II hr. Mielżyńskiego, Numer II Królickiego, Baltazar Wąsowskiego.

II gon. 2.100 zł. dla 2 l. dyst. 1.000 m. Kmiotek Dybińskiego, Orlando Enderów, Happa Żółkiewskiego, Oranja Bersona, Harna Szwarcsteina.

III gon. 1.800 zł. dla 3 l. og. i kl. Dystans 1.800 m. Menzalówna Dydyńskiego, Łysa Góra Cierpickiego, Galkar Dobieckiego, Łucznia hr. Zamoyskiego, La Scala Jarnuszkiewicza, Torino Ostrzyckiego, Favoritas bar. Maltzana, Madelon II, Falew. i Orłow.

IV gon. 1.800 zł. dla dwulatków. Dyst. 1.100. Malwa Mieczkowskiego, Happy Żółkiewskiego, Herakles Żółkiewskiego, Jacek Bersona, Lutecja Wodzińskiego, Bryza Wodzińskiego, Kares Andersa, Tctotte Janaszów, Groza - Cyganka Studzińskiego.

V gon. 3.000 zł. dla 3 l. i st. og. i kraj. oraz 3 i 4 l. kl. wszystk. kraj. dyst. 2.100 m. Gobelin Dobieckiego, Inka Bersona, Double Crick, Jawor III stż Lubicz, Dniepr Radwanowej.

VI gon. 2.200 zł. dla 3-l. i st. og. i kl. Dyst. 2100 mtr. Niezłomny Enderów, Babinicz Mieczkowskiego, Nemrod Żółkiewskiego, Havanita Bersona, Baszibuzuk hr. Zamoyskiego, Lauma st. Golejewko, Jawor III st. Lubicz.

VII gon. 1.400 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 mtr. Oleńża II, Bobin. il Turno, Eidelon st. Mańki, Granica Wodzińskiego, Elipsa Wodzińskiego, Irysh Maid st. Zygmunt, Nałęcz Rutkowskiego i Hadżi Falew. i Orłowskiego.

TYPY NASZEGO SPRAWOZDAWCY.

1. Amor II, Baltazar.
2) Orlando, Oranja.
3) Łucznia, Galkar, Łysa Góra.
4) Jacek, Kryniczanka, Lutecja.
5) Inka, Dniepr.
6) Baszibuzuk, Niezłomny, Jawor III.
7) Elipsa, Hadżi, Oleńka II.

Z Rady Zawodowej

W czwartek, dnia 19 b. m., o godz. 18 i pół odbędzie się dalsze posiedzenie

KOMITETU PROPAGANDY.

Na porządku dziennym dalsze prace programowe, wybór pięciu komisyj, uzgadnianie działalności komisyj i Związków.

Żadnego Związku nie może brakować!

Co usłyszymy w Radjo?

WTOREK, 17 września

1.00 Komunikat meteorolog. (co godzina) dla uczestników lotu Gordon - Bennett'a. W międzyczasie muzyka (płyty). 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Program na dzień bieżący. 8.00 Audycja dla szkół. 10.30 Tr. z Wilna. 11.50 Komunikaty meteorol. dla uczestników lotu Gordon - Bennett'a oraz muzyka z płyt. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronomicznego.

12.00 Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.15 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych). 12.30 Koncert zespołu Grossmana. 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.30 Z rynku pracy. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie. 15.20 „Po jednej piosence" z płyt. 16.15 Koncert orkiestry dętej z Krakowa. 16.45 „Cała Polska śpiewa" — aud. prowadzi prof. Br. Rutkowski. 17.00 „Wielkie i drobne wynalazki". „Narodziny światowej komunikacji lotniczej" — odczyt. 17.15 Koncert ork. P. R. pod dyr. Feliksa Rybickiego. 17.50 „Encyklopedja mówiona" (z Krakowa). 18.00 Recital fortepianowy Raula Koczalskiego. 18.30 „Nowe Norwidiana Paryskie" — szkic literacki Romana Zrębowicza. 18.45 Komunikaty meteor. dla uczestników lotu Gordon - Bennett'a. 19.00 „Wiadomości rolnicze" — J. Płatek. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.10 Muzyka lekka. 21.10 „Obrazki z Polski współczesnej". 21.15 „Manon" — opera w 5 aktach J. Masseneta. 22.30 „Po wakacjach" fejleton — wygł. Karol Koźmiński. 22.45 Muzyka operetkowa. W przerwie o godz. 23.00 Komunikat meteorologiczny dla uczestników lotu Gordon Bennet'ta.

Pożyteczne wydawnictwa

Instytut Spraw Społecznych wydział pracy w młynach z uwzględdał ostatnio cały szereg prac, poświęconych bezpieczeństwu i higjenie pracy. Są to prace następujące:

IRENA SZOROWA: Pozycja przy pracy i sprzęt do siedzenia. Broszurka 71 str. Omawia sprawę racjonalnej pozycji przy pracy, co pozostaje w związku z ochroną przed zmęczeniem. Jest-to pierwsza próba rozważania tego problemu w oparciu zarówno o materjały zagraniczne, jak i doświadczenia polskie. Liczne ilustracje.

BORYS KUSZNER. Jak pracować bezpiecznie na pile tarczowej. Str. 55, liczne ilustracje i tablice. Są to wskazówki, skierowane bezpośrednio do robotnika, żywo i przekonywująco, a dotyczące najwłaściwszej metody pracy na pile tarczowej o stałym stole roboczym.

Lesław Dąbkowski. Praca w młynach pod względem higjeny i bezpieczeństwa. Obszerna, ilustrowana broszura 167 str. Mamy tu klasyfikację młynów: podział ich techniczny i handlowy oraz ponieniem sprawy bezpieczeństwa pracy. Podkreśla się wielką ilość wypadków wśród uczniów młynarskich. Następnie autor omawia warunki pracy przy urządzeniach mechanicznych w młynach (silniki, pędnie, maszyny różnego typu), przyczem wywody zaopatrzone są w rady praktyczne. Dalej — mamy ogólne urządzenia zabezpieczające i higjeniczne w młynach, warunki pracy w kaszarniach i śpichlerzach. W załączniku m. in. artykuł dr. Hummla o chorobach zawodowych młynarzy.

BOLESŁAW KAMIEŃSKI. Wyrób drutu, gwoździ i lin ze stanowiska higjeny i bezp. pracy. Str. 58. Autor omawia poszczególne fazy produkcji tych przedmiotów i niebezpieczeństwa, połączone z manipulowaniem motkami drutu, obsługą trawialni, żarzelni i t. p. Następnie — sprawę bezpieczeństwa pracy przy wyrobie gwoździ drucianych, drutu kolczastego, śrób, lin i kabli drucianych.

Adres wydawnictwa: Warszawa, ul. Wilcza 1.

Wystawa drogowa

Wystawa Drogowa w Warszawie cieszy się wielkiem powodzeniem. Codziennie odwiedzają Wystawę tłumy publiczności. Dzienna frekwencja na Wystawie waha się około 5.000 osób.

Wystawa przygotowana jest starannie. Wzdłuż prowizorycznie zbudowanych szos, ustawione są znaki drogowe, sygnały ostrzegawcze, a wreszcie cały szereg nowocześnie i estetycznie zaprojektowanych pawilonów, obrazujących materjał krajowy, używany do budowy dróg, a ponadto szereg szczegółów, dotyczących stanu przemysłu drogowego i motoryzacji.

Pismo nasze do tej ciekawej wystawy jeszcze wróci.

STAN POGODY w/g PIM

Dziś pogoda o zachmurzeniu zmiennem z przelotnemi deszczami. Lekki spadek temperatury. Umiarkowane i chwilami porywiste wiatry zachodnie i południowo - zachodnie.

Kronika organizacyjna

WTOREK.

We wtorek dn. 17 b. m. o g. 6.30 pp. w lokalu W. OKR-u, ul. Długa 21, odbędzie się Konferencja przewodniczących, sekretarzy i skarbników Dzielnic, wraz z zaproszonymi przedstawicielami ruchu zawodowego i bratnich organizacyj.

Posiedzenie Warszawskiego Wydziału Kobiecego PPS. odbędzie się o godz. 7 wiecz Długa 21.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Idziemy po szczęście" z Moore.

APOLLO: „Wyprawy krzyżowe".

ATLANTIC: „Legja nieustraszonych".

AMOR: „Viva Villa" i „Szalona noc"

ACRON: „Siostra Marta jest szpiegiem" i „Krwawy herszt".

AS: „W. Ks. Aleksandra".

ANTINEA: „Nędznicy" i „Paryż w ogniu".

COLOSSEUM: „Nie chcę wiedzieć kim jesteś" i rewja.

COLOSSEUM MAŁE: „Córka gen. Pankratowa" i „Walka o prawdę".

CORSO: „O czem śnią dziewczęta" i rewja.

CAPITOL: „Mały pułkownik" z Shirley Temple.

CASINO: „Niedokończona symfonja"

ELITE: „Urojony świat".

FAMA: „Roześmiane oczy" z Shirley Temple.

FILHARMONJA: „Dzień wielkiej przygody".

FORUM: „Nowi ludzie" i „Miasto duchów".

FLORIDA: „Mężczyźni w niebezpiecznym wieku" i „Karioka".

KOMETA: „Ulica szaleństw" i rewja.

MAJESTIC: „Dla ciebie tańczę".

HELJOS „Malowana zasłona" z Gretą Garbo.

ITALIA: „Vanessa" i dodatki.

LOS: „Czy Lucyna to dziewczyna".

LUX: Ostatni ataman Anienkow".

MASKA: „Królewski kochanek" i „Kochaj mnie dziś".

MEWA: „Szczęście na ulicy" i „Vanessa".

METRO: „Marzące usta" i „Dama z Moulin Rouge".

MIEJSKI: „Wesoła wdówka".

MUCHA: „Pan bez mieszkania" i „Człowiek, który zabił".

NOWA TOMBOLA: „Wonder bar" i „Skradziono człowieka".

OKO PRASKIE: „Hr. Monte Christo".

PAN: „Sing Sing".

PETIT TRIANON: „Kobieta szuka miłości" i „Cienie Broadwayu".

POPULARNY: „Nana" i rewja.

PROMIEŃ: „Pogromca Indjan" i „Księżniczka przez 30 dni".

PRAGA: „Nasi chłopcy marynarze".

RIALTO: „Czar młodości".

RIVIERA: „A. L. 14 zatonęła" i „Flip i Flap".

ROXY: „Flip i Flap jako dwaj hultaje".

STYLOWY: „Sequoia".

SOKÓŁ: „Hr. Monte Christo" i „Murzyński raj".

ŚWIATOWID: „Folies Bergere" z M. Chevalier.

TON: „Pan bez mieszkania".

UCIECHA: „Powrót Frankensteina" z Karloffem.

UNJA: „Sprzedany głos" i rewja.

VARIETE: „Żółty detektyw" i „Zegarmistrz".

Odpowiedzialny redaktor: Stanisław Niemyski

Drukarnia Sp. Nakł.-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7